

SLOVENSKI PRIJATEL.

Izhaja enkrat
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja na leto
3 d. po pošti.

Št. 7.

15. julija 1856.

V. tečaj.

Pridiga za dvanajsto nedeljo po binkoštih.

(Govoril. M. H.)

(Usmiljeni Samarijan uči bližnjega prav ljubiti.)

„Neki popoten Samarijan pa je prišel do njega, ko ga je vidil, se mu je v serce smilil.“
Luk. 10, 30.

Uvod.

Neki učenik postave stopi pred Jezusa in praša: Učenik! kaj naj storim, da večno življenje zadobim? Jezus odgovori: Saj si sam učen božje postave, kako bereš zapisano v bukvah Mojzesovih? Uni odgovori in pravi: Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega serca, iz vse svoje duše, in iz vse svoje moči, in iz vse svoje misli, in svojega bližnjega kakor sam sebe. Jezus mu reče: Prav si odgovoril, to stori in boš živel! Pismar praša: In kdo je moj bližnji? Jasno pokazati, koga da bi imeli za bližnjega spoznati in mu ljubezni skazovati, pripoveduje Jezus po nebeško lepo prigodbo usmiljenega Samarijana. Ta prigodba dokazuje, kako bi imeli bližnjega ljubiti.

Ljubi poslušavci moji! prelepo, vam dobro znano prigodbo usmiljenega Samarijana hočemo dans pregledovati in se po njej učiti:

Bližnjega prav po keršansko ljubiti.

Sv. apostel Pavl pravi: „Zdaj pa ostanemo vera, upanje, ljubezen, to troje; nar večji med temi je pa ljubezen;“ I. Kor. 13, 13. Od nar večje zapovedi toraj danes govorim; upam, da bote zvesto poslušali.

Razlaganje.

Božji učenik Jezus je prigodbo od usmiljenega Samarijana povedal, vsem ljudem vseh časov pokazati, kako da se spodobi, bližnjega prav po keršansko ljubiti.

1. Nek človek leži na potu, ki derži od Jeruzalema doli v Jeriho. Razbojniki so ga bili zapazili, obropali, in globoko ranili — na pol mertev leži v samotnej puščavi, nja otemnelo oko gleda proti nebu in prosi pomoči od zgoraj. Pa glej! pomoč se bliža! Po taistem potu dohodi nek duhovnik pravega edinega Boga, ta, ki postavo ljubezni ve in druge uči, bo gotovo pristopil ranjenemu. Duhovnik ga zagleda in

— gre memo! Pride tudi nek levit, služevni božjega tempelna, vidi ranjenega in — gre memo! Moža postave, počakajta, ali ne vidita tam človeka, brata ležati, ki vajne pomoči potrebuje! Pa duhovnik in levit hitita naprej, morebiti mislita sama pri sebi: Kaj bi se mudila in v nevarnost podajala tu v puščavi, kjer nikdo ne vidi in hvali, kar dobrega delava; saj se ves človek nama neznan zdi, Bog ve, ali je najne pomoči vreden, zraven pa še naju tudi ni prosil pomoči! Hinavca vse ljubezni prazna odideta. — Pride nek popoten Samarijan, in zagleda nesrečnega, ki kervijo polit kakor mertev na potu leži. V serce se mu usmili, naglo skoči iz svojega živinčeta, vlije olja in vina v rane nesrečnega sobrata in jih rahlo obeže.

Kristjani! ta je prava ljubezen, ktera se usmili nesrečnega, za to ker je nesrečen in pomoči potreben, ktera vsakega potrebnega za brata, za bližnjega spozna. Taka ljubezen ne prašuje, kdo bo povernil, kaj je meni mar za tega človeka? Vsak revež, nesrečnež — je njej brat, sestra, ki ga je Jezus s svojo rešnjo kervijo odrešil. Taka ljubezen ne praša, kdo bo povernil, in plačal? Pa plačilo, obilno plačilo jej ne bo ušlo. „Karkoli nar majnšemu mojih storite, ste meni storili.“ Priskoči moj kristjan! revnemu kakor pristen brat, bodi usmiljen Samarijan nesrečnemu, kolikor zamoreš. Ti poznaš sramožljivega soseda, ki strada in gladuje, ne čakaj, da te ubožec pomoči prosi; pristopi, pomagaj mu po svojem zamoženju: tvoj dar je več vreden, ako ga prostovoljno podajaš. Ne delaj razločka, ali ti je znanec ali ptujec, ali ti je prijatelj ali ne? kdor je ravno v potrebi, ti je bližnji. Ne reci: Kaj mi je mar tega človeka, komej da ga poznam, naj mu njegova žlahta pomaga. Glej! usmiljeni Samarijan ni tako govoril. Ta nesrečni človek je tebi nar bližnja, nar svetejša žlahta, je tvoj brat, tvoja sestra po Jezusu Kristusu; on je nesrečen in tvoj bližnji. Ne reci: Ta človek je mi ves čas zoper bil in me razžaloval, enkrat sem ga za majhno dobroto poprosil, in prederzno mi jo je odrekel. O prijatelj: ne spomnuj starega sovražtva, timveč razveseli se, da zamoreš hudo z dobroto povračevati in žarjavico na glavo sovražnika sipati.

2. Vernimo se zopet k usmiljenemu Samarijanu. Žlahtnodušni popotnik je na pol mertvem rane izmil in obezal; — on se zdrami in novo življenje bije po žilah ranjenega, hvaležno pogleda dobrotnika, milo rahlo izdihuje: Bog plačaj! Pa kaj je Samarijanu z ubožcem početil? Ako ga v puščavi pusti, mora smertno ranjeni gladi in mraza umreti, ali divji zverini v pest priti; — kako pa na smert bolnega iz puščave spraviti? Samarijan ne prevdarja dolgo — varno in rahlo posadi ranjenega na svoje pohlevno živinče, in ga vodi počasi, on se ne mara, da svojega opravila, svojega dobička zamudi, ne boji se razbojnikov,

ki se znajo vrniti in tudi njega obropati in umoriti. Počasi in varno pelje ga do gostivnice, oskerbi mu jedi, zdravila in postelj, in mu streže lepo, kakor le ljubezniva mati svojemu bolnemu otročiču zna postreči.

Kristjani! ta je močna ljubezen, ktera sama sebe pozabi in le za brata skerbi, ktera svojo potrebo, svoje zamoženje, svoj dobiček, svojo čast, ja svoje življenje stavlja za bližnjega. To je ljubezen vredna učencev Jezusa Kristusa, ki je svojo nebeško čast zapustil, in reven človek terpel in umerl nas odrešiti: „Večje ljubezni nima, kakor je ta, če kdo življenje da za svoje prijatle.“ Jan. 15, 3. Pa kako redka je taka močna ljubezen, ktera se daruje za bližnjega! Ja, dokler si zdrav, vesel, zamožen, dokler imaš druge gostovati in razveseljevati, te obdajajo prijatli, se ti prilizujejo in svoje službe ti ponujajo: pa! pridi v nesrečo, ubožstvo in potrebo, vidil boš, kako merzlo se dobri prijatli deržé; primi jih za besedo, tirjaj pomoči — prazni izgovori, suho omilovanje je vse, kar dobiš. Prava ljubezen se ne razodeva po lepih besedah, temuč v delih usmiljenja. Ali take močne stanovitne ljubezni ni najti na svetu? Hvala Bogu! še je najdeš, in nikar tako redko, kakor bi si mogel misliti. Glej pridno hčer, ktera svojej bolnej materi streže dolge leta, ktera se ne naveliča, za mater delati, jih prevlazati, pri njih budeti in njih nevoljo in zdihovanje krotko prenašati! Glej borno ženo, ktera od svojega moža ne sliši ko hudičevanje in zmerjanje. Kako marljivo skerbi za hiševanje, kako marljivo dela in varčno ravna, in po svojej pridnosti živi otroke in — moža! Glej duhovnika, zdravnik, glej strežnika, ki kužne bolnike obiskujejo, prevažajo in njim strežejo in ne marajo nevarnosti, hude bolezni nalesti. Kaj krepca take močne duše? Lepa ljubezen, ktera svoje življenje postavlja za bližnjega, „ki je poterpežljiva, vse prenaša — vse preterpi.“ (I. Kor. 13.)

3. Usmiljeni Samarijan je bil ranjenemu mirno noč napravil. Rahla postelj, prijetna hrana in zdravilo se mu je prav dobro prileglo, drugo jutro je minula vsa nevarnost; še neke dni počitka in bo mogel zopet zdrav po svojih potih in opravlilih hoditi. Tudi za to mu skerbi žlahtnodušni Samarijan. Predenj odide, vzeme dva denarja, in da jih gostivniku rekoč: Skerbi za nja, in kolikor več izdajesh, ti bom povernil nazaj gredé.

Kristjani! tako pomaga prava ljubezen do konca; ona ne odpravlja potrebnega koj s kakim krajcarjem ali grošem; ona skerbi, da ubogi zopet na noge pride; ona podpira ubožca, da si zamore sam svoj kruhej služiti. Ravnaj tako moj prijatel! Ti veš rokodelca ali najemnika, ki v bridkem ubožtvu tici — ne bodi ti zadosti, da mu kaj ubogaime daš, ali ga večasi nasituješ; daj mu prislužbe, pripomagaj mu dela, da ima priložnost sebe in svojo družino pošteno živiti, in tako si še le

lačnega prav nasitil. Gospodar! ti imaš posla, ki ni na pravem potu; svari ga; pa poduči ga tudi, spravljal ga skerbno k božjej službi, pazi na njegove pote in djanje in ne imej pokoja, dokler da ga nisi poboljšal; tako svariš grešnike in jih na pravi pot vodiš. Ti veš siroto, ki nema ne očeta ne matere — bodi njej ti oče in mati, vzemi jo v svojo hišo ali pripomagaj jej kraja, kjer se more kaj pridnega naučiti, kjer se tudi poštenega življenja navadi, in ti si imenitno delo ljubezni bližnjega doveršil. Pomagaj povsod kolikor moreš do konca!

S k l e p.

Ljubi bratje in sestre moje! jaz zaupam, da ni ga med nami, ki bi ne imel goreče želje, enkrat večno življenje zadobiti. Ako pa hočeš v življenje iti, tako je blo nam pri sv. kerstu rečeno, derži zapovedi: „Ljubi Boga čez vse — in bližnjega, kakor sam sebe! Ta zapoved je le ena, da, kdor Boga ljubi, ljubi tudi svoje brata, kdor pa bližnjega sovraži, tudi Boga ne more ljubiti. „Ako kdo pravi, uči sv. Janez L. 4, 20. da ljubi Boga, sovraži pa brata, je lažnik, in resnice ni pri njem; zakaj ako brata ne ljubi, ki ga vidi, kako bo Boga ljubil, ki ga ne vidi.“ Po delih ljubezni, ki jih bližnjemu storimo, skazujemo tudi svojo ljubezen do Boga. Ko bomo enkrat pred sodnjim stolom stali, poreče Jezus Kristus Mat. 24,35: „Pridite k meni vi blagoslovljeni mojega Očeta. — Zakaj lačen sem bil, in ste mi dali jesti; žejen sem bil, in ste mi dali piti; ptujec sem bil in ste me pod streho vzeli, nag sem bil in ste me oblekli, bolen sem bil in ste me obiskali, v ječi sem bil in ste k meni prišli. — Resnično vam povem, kar koli ste storili enemu izmed mojih nar. majših bratov, ste meni storili.“ Tedaj bo tudi vsak usmiljen Samarijan dobil svoje večno plačilo. Amen.

Pridiga za trinajsto nedeljo po binkoštih.

(Govoril L. F.)

(Hvalimo Boga.)

„Eden zmed njih pa, ko je vidil, da je očiščen, se je vernil, in je z velikim glasom Boga hvalil. Luk. 17, 15.

U v o d.

Angleška krona lepe in obširne dežele zedinuje. Nar. lepših ena je Irska, od nekđaj zeleni ali smaragdni otok omenovana, ker leto in dan njeni pašniki zelenijo. Še bolj mi pa drugi njeni priimek dopade, toda na žalostne stiske opominja; zove se tudi otok svetnikov. Morski valovi jo od vseh strani mejijo, njeni prebivavci so pa otok pravovernih v sredi krivovercev. Tri sto let že terpijo hude in nedopovedljive

nadloge; krivoverški angležki kralji, ali bolj prav njihovi svetovavci so jim napravljali jih; pa one katoliške vere niso mogle zatreti, le čversteje se je v zatiranih vkoreninila. Na tem zalem otoku se je svoje dni sveti Patrik vselil; nek ajdovski glavar je njemu in njegovim učencem kos zemljišča podaril. Po božjej pripomoči sv. Patrik glavarja in enega njegovih konj ozdravi. Hvaležni ozdravljeni mu sreberno sklenico v dar ponudi; svetnik jo vzame in v zahvalo neko ptujo besedo govori. Domu se vernivši reče glavar svojim ljudem: „Ta človek je norec; tako bogati dar mu podarim, on mi pa še hvale ne ve, in ne reče kakor nezastopno besedico „Gracaga.“

Idite in prinesite dar nazaj. Služabniki storijo po povelju. Vernivše upraša glavar. „No kaj je pa vam rekel kristjan, ko ste mu sklenico (bokal) pobrali? „Gracaga“ je spet djal, „so mu ti odgovorili Zares čuden človek, si misli in govori glavar; vselej le eno govori, naj mu kaj daš ali vzameš. Idite in recite mu: Ná sklenico nazaj, ker si stanoviten in vselej le dobro besedo v ustih imaš. Ta beseda pa pomeni: „se zahvalim.“ — Taki ljudje so pa silno redki, kateri so vselej veseli, naj se jim dobro ali hudo godi, kateri Boga za vse hvalijo, naj jim sreče ali nesreče pošlje. To je pa nauk aposteljnov, ki nas uči: „Bodite vselej veseli, molite brez prenehanja, hvalite Boga v vseh rečéh. I. Tes 5, 17. Še za prejete dobrote je le malo hvaležnih; med 10 očiščenih je le eden Bogu hvalo vedel. To me napoti, danes govoriti:

„Od hvale božje.“

Hvalite Boga nebes in zemlje, zakaj večna je njegova dobrotljivost. In sv. apostelj opominja: „Učite in opominjajte se med seboj s psalmi, z hvalnimi in duhovnimi pesmi, pojte Bogu veseli v svojih srcih.“ Coll. 3, 16.

Te besede bojo jedro današnjega nauka.

Razlaganje.

Zakaj je Bog stvaril angele? Da bi njega hvalili in častili: zakaj je Bog človeka stvaril? Tudi, da bi njega hvalil in častil. „Hvalite Boga v nebesih, hvalite Boga v višavah — hvalite ga vse njegove moči“ ps. 148. Vse, kar je Bog stvaril, hvali svojega stvarnika. Hvali ga červček v zemlji, ki svoj živež najde; hvali ga ptičica, ki na vejici sedé ali v zraku se zibaje mične pesmice prepevlja; hvalijo ga nebesne moči, ktere se ravnajo po njegovih postavah; hvalijo ga vsi angeli in svetniki, ki prestol božjega velicastva obdajajo. In ti človek si tudi stvarjen v hvalo božjo! Kako boš ti Boga hvalil?

Vidijo se po mnogih cerkvah nebesa namalane. Bog v nedosegljivi svitlobi in bliščobi prebiva. Trume angeljev pa božjo hvalo vedno

prepevljajo, — glejte s petjem hvalijo Boga. — V zamaknenju vidi prerok nebesa in trikrat „Sveti“ angelskih korov zasliši. Angeli Betlehemskim pastirjem čudež božji — rojstvo Izvelicarja — oznanujejo; čudomila pesem pa se jim iz višav glasi: „Slava Bogu na višavah, in mir na zemlji ljudem Luk. 2, 14. Človek tudi tebi je dano gerlo za petje, kako boš ti Boga svojega stvarnika hvalil in častil? Po mnogih potih Boga hvaliti moreš! Hvališ ga, če moliš in sv. mašo služiš, hvališ ga, če ga v misel jemlješ, če dobro delaš in voljno terpiš, pa tudi usta naj Boga hvalijo, s petjem njegovo hvalo na glas moreš oznanovati.

— Lep šotor napravi David za skrinjo zaveze, kjer so se shranjevale Mojzesove table. Leviti so jo na ramah nesli, tudi pevce je izbral, da bi z citrami in harpami slavili Boga: „Pojte hvalo Bogu in klicajte njegovo ime, oznanujte narodom njegove dela.“ ps. 104. Pervi in nar izverstniši pevec je bil David sam. Vse njegove pesmi so v hvalo božjo pete. K harpnim strunam je speviljal tiste čudolepe pesmi, ktere po 1000 letih občudujemo, in kterih še noben pevec ni presešel. Po glasu zbranih strun se je njegov duh k Bogu povzdigoval, mu zdaj tožil, ga zamere prosil, spet se kesal in njegovo dobrotljivost in mogočnost slavil. In povabljal je vse stvari in vse ljudi, Stvarniku peti, hvaliti in slaviti ga. „Hvali Boga Jeruzalem, — hvali Sion svojega Boga“ ps. 147. Pojte Gospodu novo pesem ps. 149. Hvalite Gospoda v njegovem svetišču“ ps. 150. Tako so od nekda, in že v starem zakonu Boga s petjem častili! S petjem ga moremo častiti tudi mi. Zavzeli se bote, da v pridigi od petja morem govoriti; pa tudi od petja se more pridigati, ker

1. petje pri božji službi Boga časti in ker

2. petje tudi doma k pobožnosti pripomaga.

1. Kaj je petje v cerkvi in kako se zamore v božjo čast opravljati? Pri božjej službi prepevati je stara navada. Prepeval je David in je vredil pevce, da so zmiraj božjo hvalo prepevljali. Že apostelj od petja govori. Pervi kristjani so se zbirali in v svojih shodih in pri božji službi psalme prepevali. Od tod se v mašnih bukvah toliko okrajšanih psalmov in pesem najde, ktere so pred popolnoma odpevali. Peli so pa pred pri božjej službi vsi pričujoči verni, kakor nam to učeni Tertuljan spričuje. Sv. Ambrozi in sv. Gregor sta cerkveno petje popravila in spodobnejše uravnala, kajti tudi cerkveno petje se je bilo scasoma spridilo in posvetno postalo.

Toraj se je petje že od nekda, tudi v novem zakonu štelu k božjej službi: poglavitni del božje službe je pa daritev sv. maše.

Kedar kralj ali cesar ali kak drug imeniten gospod visokega stanú potuje, ga obilno spremljevavcev vedno obdaja, vsi so drago oblečeni; vse se sveti, vse blišči in leskeče zlata in srebra. Veča truma da je, več se počasti. Taka je z božjo službo in s petjem. Daritev sv. maše je nar svetejši, nar imenitnejši del katoliške božje službe; zavoljo večje časti se pa z mnogimi obredi obdaja, in tudi s petjem opravlja. Pojejo mašnik nekatere dele sv. maše, in pojejo verni, da bi s petjem Boga častili, in serca vernih k večej gorečnosti in pobožnosti budili. Pa vunder bi daritev sv. maše božja služba bila, da bi si ravno noben ne pel. Znano je, da petje čudno moč do človeškega serca ima, in zatorej se poje, da se serce pobožnosti vnema, pobožnost pa ljubezen do Boga rodi, in v ljubezni se serce k Bogu v gorečih molitvah povzdiguje in veste zakaj? ker je sveto petje nebeška umetnost!

Sv. Notker je mnogo lepih svetih pesem zložil. Menih (samotarec) Ekard je življenje tega svetnika popisal; in od petja takole govori: „Bog je podelil temu svetniku (sv. Notkeru) angelsko umetnost petja, da je s svetimi pesmi verne k pobožnosti budil, serca omehčeval, in duha čez zemljo v nebesa povzdigoval. Preroka Elizeja so silili, da bi besedo božjo oznanoval, ravno ko je čutil, da nima duha prerokovanja. Veli poklicati pevca, da bi k strunam pel. Ko jame pevec strune prebirati in svete pesmi prepevati, se tudi v preroku duh prerokovanja prebudi.“ Koliko krat človeka sveto petje več omehči, in terdovratne grehe spoznati in pokoriti pripravi kakor besede in dolgi nauki.

Lep namen petja! Kako se bo pa ta namen dosegel?

Komur je Bog dal gerlo za petje, in kdor peti zna, naj poje tudi v cerkvi; pa le v čast božjo, ne pa sebi v hvalo. Pregrešno bi bilo, če bi kdo le tedaj in le zato hotel peti, da bi bil hvaljen in občudovan. Hvalo božjo prepevati, Boga hvaliti in verne k božjej časti in pobožnosti buditi, je pravi namen cerkvenega petja. Petje v cerkvi pa mora biti spodobno in vredno, da se v cerkvi sliši, ne pa posvetno, ktero človeka le na plešišče in na dobre volje, ne pa na božjo službo opominja. Marsiktere napake se pri petju po cerkvah godijo; mislijo mar taki Boga hvaliti ali sami sebe? hočejo mar ljudem kratek čas delati? Take napake se na svetem mestu ne spodobijo! Ena napaka, ki se tudi rada nahaja je, da so pevci radi termaste glave! Ali se poje ljudem, ali Bogu? tudi brez petja se božja služba opravi; kdor pa zna, naj se ne da prositi, v čast božjo mora vselej in vsak rad peti. Kedar nedeljo k božjej službi v cerkev prideš, boš že po petju mnogokrat mogel soditi, kaka da je fara. — Zatorej, preljubi! za spodobno cerk-

veno petje skerbite, ker petje k božjej službi od nekdaj že sliši; s petjem se v cerkvi Bog časti, in večja pobožnost in andoht v vernih budi; sedaj še nekaj od domačega petja.

2. Slovenci pa tudi domá radi pojó; za pevce slovijo.

Poje si pastir pri svojej čedi, da mu od skal in hribov veselo odmeva. Kosec in žnica po opravljenem delu zvečer domú pripojeta. Tudi predice v dolgih zemskih večerih se s petjem k delu spodbujajo — in ni poštene dobre volje, da bi se kaj ne zapelo; prav je, tudi domače petje k pobožnosti pripomaga. Pesem le iz veselega in dobrovoljnega serca pride, in ako je poštena, tudi Bogu ni ostudna. Ni resnica, da bi Bog ljudi le žalostne hotel imeti, in zlo se motijo, ki se sterme in togo deržijo. Berite v psalmih! Kaj se tam priporoča? Ali veselje ali žalovanje? Le veselje se priporoča in sicer tisto veselje, ktero iz dobre vesti in iz božje gnade izvira. „Služite Bogu veseli, in radostni stopite pred njega“, ps. 85. Opominjajte se med seboj s psalmi, z hvalnimi in duhovnimi pesmi. Pojte Bogu veseli v svojih sercih.“ Kol. 3, 16. V pesmi, v prelepem psalmu je Marija svoje veselje nad veliko srečo izlila: „Moja duša povelečuje Gospoda in moj duh se raduje v Gospodu, mojem izveličarju“ Luk. 1, 46. Prava pobožnost je kakor jasno nebo nad dobro vestjo in veselim sercom; nobena črna meglica jasnega neba ne kali. Keršansko življenje toliko lepih obljub, toliko sladkega upanja ima; zakaj bi bilo pogrebu podobno? in zakaj bi pobožni bli pokvarjeni in zakaj bi se imeli otožno deržati, kakor da bi sami sebi k pogrebu šli? „Veselite se“, nas sv. Duh uči, „veselite se le v Gospodu.“ Fil. 4, 4. Sv. Franc Salezi in sv. Filip Neri sta dva svetnika, ki se od vseh vernih kristjanov posebno častita. V njunem življenju se pa bere, da sta bla vselej vesela, in da ju nihče žalostnih ali otožnih ni vidil. Toraj vesel biti, ni pregrešno, toda le pošteno vesel smeš biti. Kako se pa veselo serce razodeva? Tudi veselje se po mnogih potih na znanje daje. Kdor ima glas za peti, pa poje. „Je kdo med vami žalosten, naj moli, je dobre volje, naj poje.“ Sv. Jak. 5, 13. „Slajše reči na svetu ni, kakor je pesem lepa“, so besede še živečega škofa; pristavljam pa še to, da boljše spremljevalke v življenju ni, kakor je sveta in lepa pesem. Materna pesem detce v sladko spanje zaziblje; — pesem otrokom na paši čas krati — odrasčene v poštene družbe vabi, in jih poštenosti uči, greha svari — vojšake za boj oserčuje, in pogumne poslavlja, starcu starosti grenobe sladi in veselega raja okus podeljuje, rajne, pomerle prijatelje in prijateljice obžaluje in še na grobu časti. Lepa pesem budi, uči, opominja, svari. Keršanska devica

v čast Marije kratko pesem zapoje, v nji se pa lepote devištva uči, grešnik terdega serca mično pesem zasliši, in serce se mu otali. Mladeneč, ki po samem potuje, si pošteno pesem zapoje, ona mu je namesto spremljevalca in prijatla, ga brani strahu in dolgega časa, spešnega in plahega oserči. Zatorej spoštujte pošteno, dobrovoljno pesem; zakaj ona veliko k pobožnosti pripomore. Pevci sveto Cecilijo za varhinjo častijo. Bila je velika svetnica, pa tudi pevkinja, in z lepim petjem Boga častila, in sama sebe stanovitnosti in pobožnosti budila. Pevci ne le v petju, tudi v svetem življenju posnemajte jo! Iz njenega življenja se poveduje, da je ta sv. devica pri šumečej lepo glasnej godbi ali muziki vedno Boga častila in prepevala, rekoč: „O Gospod ohrani neomadežvano serce in telo, da ne bom osramotena.“ Pač sveto petje, Bogu in angeljem prijetno! Mladenci, device! učite se od svetnice.

Slovenci vi radi požete, ali kdaj so vaše pesmi tudi Bogu ušec, in vam v dušni prid? Kedar niso pregrešne, kedar so pobožne in poštene. Kar je človeku v sercu, mu iz ust gre, pokvarjeno serce bo se le gerdih pesem veselilo. Zatoraj se tudi po pesmih človek in družba pozna, kakor ptica po petju. Kdor je pred kako novo pesem prinesel in zapel, je ljubši dar prinesel, kot 10 zlatov. Kmalo se je razlegala po hribih in dolinah. Sedaj se pa nove pesmi rado po noči učijo, ker se morajo belega dneva sramovati. Preljubi! le poštene pojte, imate jih tako obilno, da se jih leto in dan ne morete naveličati. Ne dajte, ne pripuščajte, da bi se stare častivredne pesmi pozabile in nove posvetne na njih mesto stopile. Blage drobtince so, pobirajte jih! Kje naj se poje? Bodi si, kjer hočeš in kjer hodiš, si moreš peti, ako je pesem spodobna in pobožna. Poješ na cesti, ali na gori, na vodi, ali na polji, povsod bo lepa pobožna pesem Boga hvalila in častila. Pojte pa tudi, kedar ste v poštenej družbi. Pesem serca razveseli, sovraštvo pozabi, in gerdega obrekovanja ne prepusti: Pesem le tamo slišati ni — kjer ni poštenih ljudi.

Sklep.

Preljubi! prejmite iz danešnje pridige ta nauk: hvalite Boga vse žive dni, hvalite ga tudi s svetimi pesmi. Komur so dani mični prijetni glasovi, združi jih s vsemi stvarmi in angelji v čast svojega stvarnika. „Sveto petje je, po besedah sv. Basilija, nebeško opravilo, duhovsko kadiło; ono razsveti našo dušo; povzdigne v nebesa, pelje človeka v božjo tovaršijo, razveseli serce, zabrani nečimurne govore, varje pred praznim smehom, spravi in pobrati stare neprijatelje, kjer se povzdiguje sveto petje iz grevanih serc, tam je Bog s vsemi angelji pričujoč.“ Skerbite toraj, da se v cerkvi spodobno, lepo petje pri božjej službi v čast božjo glasi,

gerdih napak se pa nikjer več ne osledi! Kadar pa pojete doma, tudi le poštenih, spodobnih pesem se veselujte. Vmazana pesem je lizasta strupena kača pod cvetjem ali mehcom. Posebno pa naj utihnejo ponočni pevci, katerih petje se kakor vriščenje gerde sove po temnej noči glasi. Le kdor se poštenih pesem veseli, bo vreden prepevati v koru nebeškem. Varujte se vseh neznanih pesem, ki večidel nimajo glave ne nog, le samo strup, in se le prikupijo, ker so ptuja, nova roba. — Stari so dolge in svete pesmi imeli, so pa tudi dalej in pobožniše živeli. Bodite pobožnega in veselega serca in Bogu hvaležni za vse, da bote vsi le edinemu podobni, kateri je prišel nazaj in je Boga hvalil. „Učite in opominjajte se med seboj... Pojte Bogu veseli v svojih sercih. Kol. 3, 16. Amen.

Pridiga za praznik vnebovzetja Marije prečiste device.

(Govoril F. Ž.)

(Marija kraljica nebes — kraljica naših serc.)

„Ona stoji kakor kraljica na njegovi desnici v zlatem oblačilu in v pisanej obleki.“ Ps. 41, 11.

U v o d.

Kolkšno nenavadno veselje in gibanje je danes v svetih nebesih! Kako se vertijo izveličani duhovi, kako hrepeneče pričakujejo svetniki, kako veselje se razodeva clo na presvetem obličji božjega Sina! — Kaj mora to biti, kar cele nebesa in vse nebeške moči tako neznanim veseljem navdaja? Je morebiti kateri goreč oznanovavec svete vere zemljo zapustil? ali se je morebiti kateri zgubljen grešnik spreobernal in je poboljšan in spokorjen ravno zdaj srečno smert storil? ali je kateri stanoviten mučenik ali marternik za vero kri prelil, in svojo dušo ravno kar v sveto nebo izdihnil? ali so znabiti angelci katero nedolžno sveto devico v Abrahamovo naročje prinesli? — O pogledjte! kolikšno veselje! kako se angeljski kori giblejo, kako praznično se nebeške trume pozdravljajo, kako se aleluja in veselo petje po celih nebesih razlega! Marija mati Jezusova je današni dan zemljo zapustila, in se kviško povzdignila, — Mariji se nebeške vrata odpirajo, Mariji zveličani duhovi naproti hitijo, njej angeljski kori prepevajo, se svetniki uklanjajo, Mariji velja to neizrečeno veselje vseh nebeških prebivavcov! O pogledjte, kako jo Jezus Sin božji pozdravlja in objema, kako jo na tron posaja na svojo desnico, kako jo za kraljico nebes oznanuje, jej krono na glavo stavi in jo zlatim oblačilom ogrinja, kako jo čez kerubine in serafine in čez vse angelske kore poviša! — Kako se je vse spremenilo. Nekdaj je bila revna devica v Nacaretu, zdaj je kraljica nebes; nekdanj je v hlevu

rodila, zdaj na tronu sedi; nekaj je britke žalosti presunjena pod križem stala, zdaj jo neizrečeno veselje navdaja, na strani božjega Sina! O sveta devica, o ljubljena mati, o visoka kraljica! danes te tavžent in tavžent angeljev in zveličanih duhov časti in povišuje, ozri se milostljivo tudi na nas in sprejmi tudi naše ubožno pozdravljenje in ponižno čast naših sere! Mi pa verni poslušavci bomo danes Marijo s tem počastili, da si kratko pred oči postavimo Marijno čast in visokost. Zatorej ob kratkem pomislimo :

1. da je Marija kraljica nebes in
2. da Marija naj bo tudi kraljica naših sere.

Marija mati božja! prosi za nas, da bo naše današnje premissljevanje tebi v čast, nam pa v poduk!

Razlaganje.

1. „Ona stoji kakor kraljica na njegovej desnici v zlatem oblačilu in pisanej obleki“, tako v starem zakonu poje sv. kralj David. In kdo je tista, katero je ta sveti prerok že pred veliko stoletji v duhu vidil na desnici božjega Sina v zlatem oblačilu? To je Marija revna devica iz Nacareta in zaničevana mati Nacarejca, ki je v Betlehemu v hlevcu porodila in britko žalostna in bleda pod križem stala, Marija mati križanega Jezusa je. Kakor je nebeški Oče svojega sina povelical, in mu kraljestvo nebes in zemlje izročil, tako je tudi Sin svojo ljubo mater zdaj čez vse povzdignil, in jo na nar višji sedež v nebesih posadil. Zatorej sveti Bernard pravi: Veče vrednosti in časti ni bilo kakor té, katero je Marija zadobila in tudi Sin božji ni vrednejšega prebivališča kakor Marijnega telesa našel; pa tudi v nebesih ni bilo višjega sedeža, kakor je tisti bil, kterega je svojej materi pripravil. In v resnici, kdo je tudi večje časti in visokosti zaslužil, kakor tista hči Davidova, na katero se je bil Bog dopadljivo ozerl, in jo izmed vseh Izraelskih hčer od vekomaj za mater svojega sina izvolil? Kdo je večje časti in visokosti zaslužil, kakor tista nevesta, tista sveta in gnade polna devica, katero je sv. Duh osenčil, ktera je božje dete v svojem naročju zibala in ž njim v ptujo deželo bežala, ktera je Jezusa kakor ljubezniva mati varovala in redila, mu povsod na strani stala, veselje in žalost, britkost in preganjanje ž njim čutila in terpela, ktera ga je vsa poterta na Golgato spremila, pod njegovim križem do poslednega izdihleja stala, in mu tako do zadnje ure zvesta mati ostala? Kdo je večje časti in visokosti zaslužil, kakor tista nedolžna devica, ktere še senca nobenega greha nikoli omadeževala ni, kakor tista verna služabnica, ktere nar slajša dolžnost je bila, voljo božjo spolnovati, kakor tista pobožna mati, ktere persi je sedmerni meč prebodil? Ja kristjani! kdo je večje časti in visokosti zaslužil kakor

deviška mati Jezusova, Sinu božjega in izveličarja sveta? Kdo je že kdaj na zemlji Bogu bližej bil, kakor Marija, ktera je božjega Sina pod srcem nosila? Kdo je kdaj živel svetejši in čistejši, kakor Marija mati prečista, devica nar modrejša, posoda vse svetosti? Komu se toraj tudi v nebesih nar višja in perva stopnja zraven trona božjega spodobi, kakor Mariji. — Po pravici je tedaj Marija kraljica nebes.

Zares, ljubi moji! Mariji kakor svojej kraljici se priklanjanjo angeljski kori; od tistega dneva, kar jo je angel Gabriel pozdravil, jo vsi angeli kakor mater svojega stvarnika povišujejo in častijo. Mariji kakor svojej kraljici se priklanajo vsi pobožni Izraelski očaki, in jo častijo kakor mogočno ženo, ki je zapeljivej kači glavo sterla in vrata peklenske premagala. Mariji kakor svojej kraljici se priklanajo vsi preroki, ki so že v starodavnem času devico vidili, in jo v duhu na božjem tronu gledali. Mariji svojej kraljici se priklanajo aposteljni, ki so se ž njo obhodili in priča bli, kako angelsko čisto, pohlevno, pobožno in ljubeznivo je ona živela. Njej, kakor svojej kraljici se priklanajo marterniki, ki so se na britko terpljenje božje matere ozerali, in se s tem k serčnosti spodbujali, da so za Kristusa kervavo smert storili, in večno krono dosegli. Njej kakor svojej kraljici se priklanajo device, ki so rade na Marijo se ogledovale in jo na pomoč klicale, da so venec svetega devištva, da so liljo svete nedolžnosti ohranile, in one so zdaj iz Marijnih rok nezvenljivi venec večne časti sprejele. Mariji poslednjič kakor svojej kraljici se priklanajo vsi svetniki nebes, milijoni in milijoni iz vseh ljudstev, stanov in rodov, kateri so nekdam na zemlji skusili, kako mogočna in usmiljena mati da je Marija, kateri so po Marijnem izgledu lepo in zvesto se ravnali, ali saj ž njeno pomočjo iz grešnega spanja se zbudili in poboljšali se. Vsi mater božjo častijo in jej neprenehoma čast in hvalo pojó. In temu petju nebeških prebivavcev se tudi mi pridružimo, — sprejmi o Marija, mogočna kraljica tudi pohlevno čast in hvalo od nas svojih revnih in grešnih otrok, — naj ti dopade tudi tiha pesem in ponižno pozdravljenje iz naših ust! Toda glas se sliši iz nebes: Moj sin, moja hči! ako hočeš, da mi tvoja pesem dopade, daj mi svoje serce, celo in nedolžno serce mi daruj; jaz hočem biti tudi kraljica tvojega serca! —

2. Res, naše serca bi se morale Mariji udati, ona mora biti kraljica našega serca, le tako smo pravi in dopadljivi otroci svete matere. — In kaj se to pravi: Marija naj bo kraljica našega serca? To se pravi: Moramo biti čistega serca, kakor je bila Marija, — moramo iskati le eno potrebno, kakor Marija, — moramo misliti, delati in obnašati se, kakor Marija, z eno besedo: celo naše življenje mora biti prava podoba svetega in nedolžnega življenja božje device, potem bo Marija v resnici našega serca kraljica.

Zatoraj poslušaj keršanski mladeneč: če ti tvojega serca še ni ostrupil in spačil posvetni duh, če cvetja angelske nedolžnosti hud veter zapeljivega poželenja še ni razpihal, če so tvoji počutki čisti, misli pobožne in življenje modro: je Marija kraljica tvojega serca. — Poslušaj mlada hči —: če si tiha in ponižna, če je pohlevna tvoja obleka, če se ti devištvo na cvetečih licih razodeva, in ti ljuba nedolžnost iz jasnega očesa sije, in če se obnašaš bogaboječe in krotko, je Marija kraljica tvojega serca. Poslušajte vi starši: če tako zvesto in serčno svoje otroke ljubite, kakor Marija svojega božjega deteta, če ž njimi molite, jih božjega straha učite, sami keršansko in pobožno živite in po vsej hiši svetite kot prava luč, je Marija kraljica vaših serc. Poslušajte vi revni! če malo, kar vam Bog pošilja, za ljubo jemljete, če si prizadevate pridno in pošteno delati, sebe in otroke pošteno preživiti, če ste tedaj tudi zadovoljni, skerbni in delavni, je Marija kraljica vaših serc. Poslušajte vi bogati! — če ste pri svojej obilnosti in premožnosti ponižnega duha, in vam usmiljeno in dobrotljivo serce v persih bije, če bahanja in prevzetnosti ne poznate, ampak se Marije spomnite, zmiraj ponižne dekle gospodove, če ta lepi izgled posnemate, je Marija kraljica vaših serc. Poslušajte vi nesrečni in stiskani: če tudi v britkostih terdno v Boga zaupate, pohlevno in poterpežljivo svoj križ nosite, in se na sveto mater ozirate, ktere serce je meč presunil, in pri vseh grenkih zadevah in v britkih urah za Marijo pobožno molite: „Zgodi se mi po tvojej besedi!“ je Marija kraljica vaših serc. Poslušajmo mi vsi in vsi kristjani: Marija je kraljica našega serca, če smo verni in ponižni, nedolžni in čisti, prijazni in krotki, zvesti in bogaboječi, kakor Marija, — z eno besedo: če je naše serce kakor Marijino serce!

Kdo bi tedaj ne želel, Marijo tako kakor svetniki v nebesih globoko častiti, jej celo svoje serce izročiti in darovati, kdo bi se ne trudil nar zvestejši služabnik te mogočne kraljice biti? O kolika čast, Mariji služiti, kolika sreča, od nje za zvestega sina, za zvesto hčer spoznan in pozdravljen biti! Toda če svoje življenje in djanje premislimo, in želje in notrajne nagibe presodimo, moramo žalostni spoznati, da nismo zvesti otroci ljubeznive matere, da je naše serce večkrat daleč od Marije! Kolikokrat smo le v časno srečo in svet zaljubljeni, kolikokrat svoje serce na ktero posvetno stvar vezemo ali poganjamo se dopasti umerljivim ljudem; — za Marijo pa mogočno in mило gospo na desnici božjega Sina, za deviško Marijo, ki je lepša in ljubeznivejša kakor juterna zarja, in gorša kakor rumeno sonce, — se serce ne zmeni! —

Kako malo je takih, kteri tako mislijo, čutijo in ravnajo, kakor Marija, kako malo jih je, kteri z dušo in srcem Mariji služijo in se po njenem svetem življenju ravnajo! Kolikokrat jo le z besedo pozdravljamo, v djanju pa jo tajimo, in jej britkosti in žalosti delamo! Nebesa

se njene svetlosti veselijo, angelci jej služijo, trume svetnikov se jej uklanjajo; mi pa jej nečast delamo, in jo le z ustmi večasi počastimo, serce pa za to ne ve! — In glejte kako zamoremo Jezusa častiti, če njegove matere ne častimo? Kako zamoremo za svoje izveličanje in prihodno veselje prav skerbeti, če Marijo, „začetek našega veselja“ malo obrajtamo? Kako zamoremo v svete nebesa priti, ako se za Marijo „vrata nebeške“ ne zmenimo? Ako tedaj v resnici želimo, da bi bila Marija enkrat naša kraljica v nebesih, mora ona biti že na zemlji našega serca kraljica.

S k l e p.

Zatoraj o sveta Marija mati milosti, mogočna kraljica nebes! K tebi pribežimo, in te prosimo: odpusti nam, da smo bili tako mlačni in nezvesti, tako posvetni in nemarni in da smo ti toliko nečasti delali! Revni in grešni otroci smo v dolini solz! Ti si mati ljubezniva, devica mogočna, devica usmiljena! prizanesi nam, da smo tako slabi, podperaj nas s svojo sveto ljubeznjo, da se v resnici spreobrnemo, sprosi nam odpuščanja grehov, pripomagaj nam gnade resnične pokore; posebno sprosi nam gnade, da bodemo iskali, kar je le samo in edino potrebno! Oh! usmiljena mati, le te gnade nam izprosi, tebe kakor kraljico nebes na desnici tvojega Sina v zlatem oblačilu gledati in tvojo čast in hvalo prepevati vekomaj. Amen.

Pridiga za štirnajsto nedeljo po binkoštih.

(Jezus uči nas zaupati na Boga.)

„Ne skerbite za svoje življenje, kaj bote jedli; tudi ne za svoje telo, kaj bote oblekli.“
Mat. 6, 25.

U v o d.

Že star pregovor pravi: „Naša zemlja je solzna dolina.“ Ali mar to ni živa resnica? „Težek jarm sloni na ramah Adamovih otrok od zibeli noter do pokopališča“, govori sv. Duh že v starem testamentu. In koliko grenkih solz se pretaka, ktere nam vse pričajo, da je vse to resnično. Zatoraj nikoli ne pričakujmo, da bode po svetu enkrat drugače: dokler zemlja naša stoji, več ternja ko rožic rodi, in ga bo rodila, dokler da bode stala. Pa vendar poznam zvestega prijatla, ki nam pomaga našo težko butaro nositi, in ta prijatelj je zlata vreden. Veste, kako je temu prijatlu ime? Ime mu je: zaupanje. Žalostno je, ko vam vreme — vihar ali toča — vaše njive, nograđe in travnike pokonča. Pa vendar je zaupanje tisti prijatelj, ki vas tolaži rekoč: Kar nam je Bog letos vzel, bode nam pa dal prihodnje leto, bode obudil usmiljenih serc, ktere bodo nam revežem pod ramo segale. — Žalostno je, ko

huda bolezen prihruje in sedaj tega, sedaj unega dene na bolno postelj. Pa vendar je upanje tisti prijatelj, ki nam moči daje, ki nam solze obrisuje rekoč: Bode pa skoraj spet bolje, Bog mi bo dal skoraj ustati in okrevati. — Žalosno je, ko te hudobni jeziki obrekujejo in ti čast in dobro ime jemljejo. Pa vendar je spet zaupanje tisti prijatelj, ki ti pomaga tudi te nesreče prenašati rekoč: Bog ve in zna, da sem nedolžen in le po krivem obtožen, prej ali šlej pride tudi moja nedolžnost na dan. Tako je zaupanje tisti zvesti prijatelj, ki nas podpira v vseh težavah in nadlogah. Le dva kraja poznam, kjer ni zaupanja, je pa tudi ondi strah in groza. Pervi strašni kraj je ječa, kjer zdihuje nesrečnež, ki je obsojen do smerti v težko ječo. Nima upanja, kdaj spet zagledati belega dne, kdaj viditi živo dušo; le smert ga bo rešila in mu odperla vrata temne ječe, — in sam večni Bog ve, kaj bode z njim po smerti? Zakaj tudi tam je strašna ječa, kjer jih zdihuje in terpi groza veliko in brez vsega upanja, da bode kdaj konec strašnega terpljenja, — pekel je drugi kraj, kjer ni več nobenega upanja. Temna ječa in strašen pekel bi bila naša zemlja, ko bi upanja na svetu ne blo. Zatoraj pravi sv. Gregor: „Upanje uterjuje dušo na poti v večno izveličanje; zato ne občuti nobenih bolečin“; in sv. Janez Zlatoust piše: „Vselej upanje stori, da ložej v nadlogah terpimo.“ Ravno od tega toliko sladkega in potrebnega zaupanja tudi Jezus v današnjem sv. evangelji govori. On nas opominja, ne preveč skerbeti, kaj bomo jedli in pili, kaj oblačili, temuč terdno in zvesto na Boga zaupati nam velevala. Zatoraj tudi danes od zaupanja k vam govorim, ter rečem:

Jezus nas uči zaupati na Boga; on nam kaže:

1. minljive stvari, ki nas na zemlji obdajajo;
2. sveto vero, ki jo v srcu nosimo; in
3. nebeškega Očeta, ki nad nami kraljuje. Poslušajte!

Razlaganje.

Kaj bi dali človeku, ki bi vas učil, zadovoljno, mirno in veselo živeti? Alite da bi mu dali, kolikor premorete. Nič ne dajajte, temuč samo poslušajte, kar vas danes Jezus v sv. evangelji uči, in gotovo bote zadovoljno, mirno in veselo živeli. To nas učiti, nas Jezus opominja na Boga zaupati; upanja v našem srcu obuditi in utrditi, nam kaže:

1. minljive stvari, ki nas na zemlji obdajajo.

Najpred nam kaže vesele ptičice pod nebom. „Poglejte, pravi Jezus, drobne ptice pod nebom; nimajo polja, nimajo žitnic, one ne sejejo, ne žanjejo, ne spravljajo v žitnice, in vendar veselo živijo.“ Potem nam kaže ljube rožice na polji: „Poglejte, govori Jezus dalje, kako so lepo oblečene, da Salomon, nar bogatejši izraelski kralj, ni bil

tako čedno oblečen, kakor žlahna lilija v svojem cvetji: Oče nebeški redi ptičice, Oče nebeški oblači rožice!“ Kar pa velja od drobnih ptičic in od lepih lilij, vse to velja od vseh stvari po svetu, katerih je neskončno veliko. Poglej rumeno sončice, katero ob juternej zarji izza gor prisije, — bledo luno, ktera zvečer prijazno izza hribov priplava, — svetle zvezdice, ktere tako milo na čistem nebu migljajo, — poglej in poprašuj vse to, kdo vse vodi, vse varuje in za vse skerbi? Poglej v dno neskončnega morja, tam se vali velika riba, — poglej v puščavo tam rujove strašni lev, pred katerim se tresejo vse zverine, — poglej v drobni prah, tam se giblje mali črvček, kteremu je rosna kaplica cel svet, — poglej in poprašuj vse to, kdo vse živi in varuje? — Poglej visoko smreko, ktera svoj verh proti nebesom pomalja, poglej vsak mahek, ki černo zemljo pokriva, — poglej žitno zernice, katero se v zemljo vsije, zgnije, se spet ozeleni in veliko sadja obrodi; poglej in poprašuj vse to, kdo vse stvari oskerbuje in varuje? Zatoraj pravi brumni Job 12, 7.: „Prašaj živino, in te bode učila, prašaj ptice pod nebom in ti bodo povedale, odgovori zemljo in ti bo odgovorila, omarnovaj ribe v morji, in ti bode pripovedovale.“ Vse te milijone in milijone stvari redi in živi Oče nebeški, — kaj mar za človeka ne bode skerb, za človeka, ki je krona celega stvarjenja? Ptica nekaj časa leta, poje in plodi, potem pa cerkne, — lilija zjutraj cveti, zvečer se poseče in v peč verže, človek pa ima neumerjočo dušo, bo vekomaj živel in Bog ga ne bo živel in oblačil?

Tako uči Jezus v današnjem sv. evangeliu. Ljubi poslušavci! Vi živite vsred božjih stvari. Nad vami plavajo drobne ptičice, okoli vas se razprostirajo široke polja, gore in travniki. Odprite svoje oči, nategnite svoje ušesa, vse to vas uči in opominja zaupati na Boga. Morebiti da se vam ne godi vse in vselej po vašej volji. Pa tudi ptičica bi rada kej zobala, pa nima, tudi njo včasih mrazek pritisne; tudi rožica včasih po toplem soncu, včasih po rahlem dežju zdihuje, vendar vsa težava in stiska mine, in Bog ju živi. Morebiti da tudi vam vsemogočni Bog ne daje vsega po volji, da vam pošilja križev in težav; spomnite se minljivih stvari, ki vas obdajajo, in ki jih Bog vselej živi in oblači, — gotovo vaše upanje se bode vnovič oživilo: „Ne zaverzite svojega zaupanja; Bog celi pobitih serc, beže njih rane, in podpira revne“ kliče brumni kralj David ps. 146. Pa Jezus nas še dalej uči, naše upanje oživiti; on nam kaže

2. sveto vero, ki jo v sercu nosimo.

Jezus pravi: „Oče nebeški živi ptičice in oblači lilije, koliko bolj bo vas, maloverni. Ne skerbite tedaj rekoč: Kaj bomo jedli, kaj bomo oblačili: Ker po tem vsem oprašujejo neverniki.“ Te besede pomenjajo: Ko bi vi prave, terdne vere imeli, bi ne skerbili preveč za svojo

jed in svoje oblačilo; pa nimate prave vere, ste malo- in slaboverni, zatoraj tudi nimate upanja na Boga, ste kakor neverniki, kateri poprašujejo le po posvetnih rečeh. In res, ljubi moji! kjer je prava keršanska vera, tam je tudi zaupanje. Sv. Gregor uči: „Vera pravi: Nebeški Oče je svojim zvestim služabnikom napravil nezapopadljivih dobrot. Zaupanje pa odgovori: Leté dobrote so za me prihranjene.“ Vera toraj rodi in oživlja zaupanje. Koliko sladkih besed nahajamo v naši sv. veri, ki zamorejo naše zaupanje oživljati! Že po preroku Izaiju je sam Bog govoril: „Ali zamore žena svojega otroka pozabiti? In ako bi ga ona tudi pozabila, vendar vas jaz pozabil ne bom“, Iz. 49, 15. In sv. Duh govori: „Imej zaupanja do svojega Gospoda iz celega svojega serca“, pripov. 3. Sv. apostel Pavl pa uči: „Zaupanje na Boga nikoli ne goljfa“, Rim. 5, — vse te so božje besede, ktere goljfat nikoli ne morejo.

Pa poslušajte tudi nektre prigradbe, ktere nam tudi pričajo, kako modro in dobro da je zaupati na Boga. Job je bil brumen in premožen mož. Pa otroci so mu bili pobiti, vse premoženje vzeto, huda in ostudna bolezen ga je zadela, ves zapuščen je moral na gnoji sedeti. Vendar njegovo zaupanje ni omahovalo, temuč rekel je: „In ako me bo Gospod tudi umoril, bom vendar v njega zaupal“, Job 13, 15. Bog ga je poskusil, in ga pravičnega našel, zatoraj mu je pa tudi vsake sreče še polovico več naverigel. Brumni Tobija je oslepel in clo obožal. Njegovi sorodniki in prijatli so ga zasramovali in popraševali: „Kje je tvoje zaupanje, zavoljo kterega si ubogaime dajal in mertve pokopoval? Tobija jim je pa tako govoriti očital in djal: „Ne govorite tako, zakaj mi pričakujemo drugega življenja, ktero bo Bog tistim dal, ki mu nikdar niso nezvesti“, Tob. 2, 18. Ravno tako so tudi vsi svetniki in svetnice novega testamenta v Boga zaupali. Vojska sv. Venceslava, českega kralja je bila premagana in on sam tudi vjet. Prašali so ga, kako mu je kej pri sercu? On odgovori, da mu nikoli ni bilo boljše, kot ravno sedaj. — Ko so se temu čudili, reče: „Ko me je človeška pomoč obdajala, sem komaj časa imel, svojega Boga spomniti se; zdaj pa, ko je nimam več, mislim le na Boga, vse zaupanje v njega stavim in terdno zaupam, da me zapustil ne bo.“ Pa ne samo po lepih besedah in izgledih nas naša vera opominja na Boga zaupati, temuč kaže nam tudi tistega, kateri nam je pridobil, da vse upati smemo od Boga, sv. vera nam kaže Jezusa Kristusa. Zakaj je Jezus na svet prišel, svojo rešnjo kerv prelit in na križu umret? Sv. vera nam pove, da imamo mi na njem priprošnika in srednika pri Bogu, da

nam je zaupanja pridobil v vseh dušnih in telesnih potrebah: „Resnično, resnično vam povem, ako bote Očeta v mojem imenu kaj prosili, vam bo dal“, Jan. 16, 23. Velikokrat ni prijatela, ki bi vas pri vaših težavah potolažil, ni ga človeka, ki bi vam pomagati mogel, — sveta vera je tista prijateljica, ki vselej pomagati more. Imejte prave, terdne vere, in Jezusove besede se bojo tudi nad vami spolnile: „Zaupaj moj sin, moja hči; tvoja vera ti je pomagala“. Res je, da ti tvoja vera ne prinaša zlata in srebra v tvojem ubožtvu, — res je, da ti tvoja vera ne povrača več žita ali grozdja, katero ti je toča pobila, — res je, da ti tvoja vera nima zdravila za tvojo bolezen, za tvoje hude rane in bolečine, — res je, da ti tvoja vera sama tvojih grehov odvzeti in z Bogom spraviti ne more, — res je, da ti tvoja vera tvojih ljubih rajnih oživiti in poverniti ne more; — pa vendar sveta vera je tista prijateljica, ki vam potolaži žalostno serce in obriše solzne oči. Sv. vera ti kliče: Zaupaj na Boga, ona ti kaže svetih mož in žen, ki so na Boga zaupali, ona ti pred oči stavlja križ, na katerem nam je Jezus obilno upanja pridobil, in sv. vera nam tudi odpera vrata nebeske, da naj bi gledali tisto čast in veselje, katero uživljajo tisti, ki so po keršansko na Boga zaupali. Zatoraj, ako vas nadloge stiskajo in serce žalosti poka, oklenite se svete vere: Ne bodite maloverni, ne skerbite preveč, zakaj vse to delajo neverniki, pravi Jezus. Naše upanje na Boga obuditi in poterditi, kaže nam Jezus v današnjem sv. evangelji še:

3. nebeskega Očeta, ki nad nami kraljuje.

Bog Oče nas je stvaril, ljubeznivo za nas skerbi in pri sv. kerstu nas je prevzel za svoje ljube otroke. Tega Očeta v nebesih nam Jezus kaže, naše upanje oživiti. Glejte, je rekel, tisti, ki živi ptice pod nebom in oblaci lilije na polji, je vaš Oče; kaj bote preveč skerbeli; saj ve vaš Oče nebeski, da vsega tega potrebujete. Bog je toraj naš oče in mi smo njegovi otroci. „Velika, pravi sv. papež Leo, je skrivnost milosti božje, in ta dar presega vse darove, da Bog človeka svojega otroka, in človek Boga svojega očeta imenuje.“ Spominjajmo se radi te vesele resnice, in naše upanje bo dobilo nove moči! Česa se boji otrok, ki ima bogatega, modrega in dobrega očeta? Pa, keršanski oče! bodi še tako bogat, še tako moder, še tako dober, povej mi, ali zamoreš svojemu otroku vselej pomagati, ga vse nevarnosti ovarovati, mu vse rane zaceliti? To zamore le eden tam goraj nad zvezdami, to zamore le naš Oče nebeski: on je vsemogočen, in more vselej pomagati, on je neskončno moder, in ve vselej pomagati, on je neskončno dober, in hoče vselej pomagati. „Kdo zmed vas, pravi Jezus, očeta kruha prosi, pa mu bo kamen dal? ali za ribo, pa mu bo kačo dal? ali če ga za

jajce prosi, pa mu škorpionu podal? Ako tedaj vi, ki ste hudobni, veste dobre darove dajati svojim otrokom; koliko bolj bo vaš Oče iz nebes dal dobrega duha, kateri ga prosijo“, Luk. 11, 13. Le tega nikoli ne pozabite, da imamo v nebesih bogatega, modrega in dobrega Očeta. Cesarica Evdoksia je sv. Janeza Zlatousta po nedolžnem iz dežele izgnala. „Kamor grem, je rekel, je zmiraj nebo nad menoj in tam stanuje moj oče, ki me je iz nič stvaril, in ki bo gotovo tudi sedaj očetoysko za me skerbel, me vodil in vižal, ljubil in tolažil, oblačil in preživil. Povsod zamorem moliti k Očetu, ki je v nebesih.“ Zatoraj keršanski brat — keršanka sestra! Če vidiš, da te drugi po strani gledajo in zaničujejo; misli: moja čast in moje veselje je to, da imam očeta v nebesih, da me le ta časti, da le njemu dopadem. — Kerš. brat — kerš. sestra! če pridejo grenke ure in ne veš, od kod vzeti kruha za se in svoje; misli: v nebesih imam očeta, ki bo gotovo svojo bogato in milo roko odperl o pravem času, da le njemu lepo služim in njegovo voljo spolnujem. — Kerš. brat — kerš. sestra! če te tarejo in stiskajo križi vsake sorte, če se ne veš kam djati; misli: moj Oče v nebesih ima soštete vse moje lase, in brez njegove volje mi še eden iz glave ne pade, on me skuša, čisti in pripravlja za večno placilo. — Kerš. brat — kerš. sestra! če hodiš za svojim kruhom križem — svet in nimaš nobene žive duše, misli: sam stojim in zdihujem na svetu, naj da me zapusti vse, eden me ne zapusti nikoli, eden mi še ostane vselej, moj Oče nebeški. Kaj more ljubi moji! vaše žalostno serce razveseliti, vaše temno oko razjasniti, vaše gorke solze obrišati, kratko: vaše upanje obuditi in uterditi, kakor sladka resnica: Sam Bog v nebesih je Oče moj! Hvaljen bodi vekomaj usmiljeni Jezus, ki nas je učil, ki nam je pridobil, da smo otroci Očeta nebeškega! Veseli in ginjeni iz celega serca vselej molimo: „Oče naš, kateri si v nebesih!“

S k l e p.

Pa vendar, ljubi kristjani! ne smete mojih današnjih besed narobe zastopiti. Jezus Kristus le prepoveduje, nespametno začasne reci skerbeti; tega pa nikoli ni učil, da bi križema rok deržali ali po nemarnem zapravljali, zraven pa prederzno vse od Boga pričakovali rekoč: Saj Bog, naš oče, za nas skerbi. Delati in skerbeti je naša sveta dolžnost: „V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh“, je sam Bog že Adamu rekel, in sv. Pavl pravi: „Kdor noče delati, naj tudi ne jé“, Tes. 3, 10. Zatoraj, da smete upati od Boga, sami tudi delajte in prizadevajte si. Pa še nekaj:

Jezus pravi: „Iščite nar poprej nebeškega kraljestva in njegove pravice in vse uno vam bo priverženo“, Mat. 6, 16. Veste, kaj nam Jezus obljubi? Vse posvetno, kar nam je treba, nam bode Bog privergel, pa le tedaj, če nebeškega kraljestva ne pozabimo, in nar poprej za nebesa skerbimo. „Upanje hudobnih je kakor kosma, katero veter semtertje podi; je kakor mehúr, ki ga voda požre in kakor dim, ki ga veter na vse kraje zaganja“, modr. 5, 15. Zatoraj ljubi poslušavci, po svojem stanu in po svojej moči delajte, zraven pa pravično kersansko živite, da si nar poprej služite nebeško kraljestvo. Ako to storite, ste zvesti služabniki božji in bati se vam ni, da bi vam majnkalo potrebnega za časno življenje. Sam Bog je takole govoril: „Vi, ki se Gospoda bojite, verovajte v njega in vaše plačilo je gotovo! Vi, ki se Gospoda bojite, upajte v njega, in usmiljenje vam bo v veselje. Lejte sinovi človeških rodov, in vidite, da nihče ni bil osramoten, ki je v Gospoda zaupal“, Eccl. 2, 3. Amen.

Pridiga za petnajsto nedeljo po binkoštih.

(Smert in ustajanje.)

„Jezus je rekel: Mladenč, rečem ti, ustani! In merlič se je usedel in začel govoriti.“
Luk. 7, 14.

U v o d.

„Smert“ in „ustajanje“ ste le dve kratke besedici, pa povejte mi, ljubi poslušavci! kaj bi moglo biti za vsakega človeka še bolj imenitnega? „Umerl bom — ustal bom“, to slišati, spreleti človeku grodi in kosti; in ravno od smerti in ustajanja pripoveduje današnje sveto evangelje. Kar se je danes godilo, se ni ravno slepo namerilo, temuč to je bila Jezusova volja tako. Hotel je ravno danes v Najm iti, in ravno tedaj, ko so merliča iz mesta nesli, ljudem pokazati svojo božjo oblast, oblast nad smertjo. Kakor veste, je Jezus tri leta učil in hodil po svetej deželi od mesta do mesta oznanovat svoj nebeški nauk. Drugo leto svojega učenstva pride Jezus po Galilejskem v mestice Najm. Pri njem so bili njegovi učenci in velika truma ljudi. Ravno stopi med mestne vrata, ko mu merliča naproti prinesó. Rajni je bil še mladenč, v rožnem cvetu svojega življenja, in pa edini sin zapuščene vdove. Vsa objokana stopa njegova žalostna mati za parami. Tudi sosedov in znancev se je veliko nabralo, skazati rajnemu mladenču poslednjo čast. Jezus je vidil žalostno mater in v serce mu se je usmilila. Ves prijazen se proti njej oberne in milo spregovori: „Ne jokaj.“ Jezus pa noče samo le omilovati, ampak tudi pomagati hoče. Ukaže tistim, ki so

merliča nosili, postati, stopi k param, in povzdigne svoj vsemogočni glas rekoč: „Mladenč, rečem ti, ustani!“ In glejte in stermite! kakor bi se iz spanja obudil, se mladenč po koncu zravna, in začne se ogledovati in govoriti. Jezus mladenča za roko prime in ga živega in zdravega njegovej materi izroči. Viditi tolik čudež ljudstvo ostermi, sveta groza vse opade in kmalo začno Boga hvaliti rekoč: „Velik, velik prerok, božji mož je med nami; sam Bog nas je obiskal.“ To prigodbo pripoveduje današnje sv. evangelje; ona nam oznanuje smert in ustajanje. Ta prigodba je tako mila in tako vesela, da bi jo človek zmiram rad bral in poslušal. Zatoraj vem, da vam bode ljubo, če prigodbo današnjega sv. evangelja nekaj časa premišljujemo. Peljem vas toraj danes v mestice Najm, kjer se godi, kar sem ravno pravil; odprite oči in glejte! pred nami stoji:

1. Mladenč, ki je umerl;
2. Mati, ktera se joka; in
3. Jezus, ki pomaga. Od tega sedaj govorim, poslušajte!

Razlaganje.

Jezus, naš gospod in izveličar, je svojo prelepo pridigo na gori dokončal, in potem v Kafarnaumu bolnega hlapca vernega stotnika ozdravil. Drugo jutro se je podal on in njegovi učenci v mestice Najm. Ko se je pa mestnim vratom približal, glej! so merliča nesli, shranit ga v černo zemljo. In ta merlič ni bil siv starček, ki se je že davno na smert pripravljal, ni bil otrok kake velike družine, temuč merlič je bil mladenč, ki si je še veliko let obetoval, je bil edini sin svoje matere, in ta mati je bila vdova. Ljubi poslušavci: kaj nas uči:

1. mladenč, ki je umerl?

Uči nas, da je res, kar bručni Job pravi: „Človek od žene rojen, le kratko časa živi“, Job. 14, 1. Poglejte rumeno sončice, ki stoji na opoldne, le počasi se bliža večeru, dokler da se za gorami skrije; pogledajte ptičice pod nebom in červiče po zemlji, tudi oni imajo svoj čas, le počasi se starajo in svojemu koncu bližajo; pogledajte drevesa, one poganjajo, cvetijo in nosijo in še le jesén zgubljajo listje in po zimi oblečejo belo odejo. Le človek — nar imenitnejša stvar božja na zemlji — mine in zibne kot senca, in ne ve kdaj. Komaj je mati svoje dete rodila in povila — že ga ne-sejo na mertvišče, da bi ga položili na mertvaški oder. Tako zna neusmiljena smert! Kakor kosec na zelenem travniku kosi, travo poreže in rožice poženje, tako tudi smert brez razločka pobira, stare pokosi in mlade poseka, vse po volji neskončno modrega, vsega-mogočnega Stvarnika. Kaj nas toraj uči mertvi mladenč? On nam

goreče Jezusove besede kliče: „Pripravljeni bodite, vi ne veste ne ure, ne dneva“, Mat. 25, 13. „Naša ura bo prišla, kakor tat po noči, ki na tihem hišo podkopa“, Mat. 24, 43. „Naša smertna ura bo podobna gospodarju, ki pride na skrivnem, kedar se hlapci nar manj zanašajo“, Luk. 12, 45. — Bil je imeniten posveten mladenč; živel je pa tako razuzdano, da ni blo skoraj nobenega upanja njegovega izveličanja. Starsi in duhovniki so ga opominjevali, spreobrniti in spokoriti se. Pa le posmehoval jim se je, in zaničeval jih. Vendar je pa še včasi po navadi k spovedi hodil. Pa živel je vedno v smertnih grehih, zatoraj nikoli ni dobil odveze; vsak spovednik mu je naročeval, poprej spreobrniti se in veliko pokoro delati, predenj odvezo zasluži: vsak mu je veliko pokoro naložil. To mu je spoved tako zoperno storilo, da ni hotel več k spovedi hoditi. Dolgo časa je bil v tem žalostnem stanu; usmiljeni Bog je pa vendar tako ravnal, da je prišel do svetega duhovnika; ta ga je spregovoril, da se mu je spovedal. Pa duhoven vidi, da ta mladenč noče nobene težke pokore delati; toraj mu ni nobene druge pokore dal, kakor to, da naj domu gre, naj se na posteljo uleže, in pertom pogerne, kakor da bi mertev bil, in naj tako nekaj časa smert premišljuje. Ves zadovoljen, da je tako malo pokore dobil, hiti mladenč domu in stori po besedah spovednikovih. Ali komaj je malo časa smert premišljeval, ga je začela taka groza sprehajati, da se hitro k svojemu spovedniku verne, ves objokan pred nja na kolena pade, in se spove zgrevano vseh grehov celega svojega življenja. Potem je opravil veliko in težko pokoro, ktero mu je spovednik naložil in še več pokore je storil, kakor mu je spovednik rekel. Živel je potem celi čas svojega življenja v ostrej pokori in srečno v Gospodu umerl.

Umerl je mladenč v današnjem sv. evangelju, umerl je tudi mladenč, ki je na postelji ležé svojo smert premišljeval, umerli bomo tudi mi. Oh! da bi tega nikoli ne pozabili! Nobeden se ne zanašaj na svojo mladost, na svoje zdravje in svojo moč. Komu je Bog, gospod našega življenja, visoke starosti obljubil? Koliko mladih in močnih ljudi vsako leto pokopljejo! Mladi morejo umreti — stari pa morajo umreti! Na smert večkrat misliti, na večno smert se pripravljati, ne vezati svojega serca na posvetne minljive reči, greha se zvesto varovati, obilno dobrih del doprinašati: to nas uči mladenč, ki je umerl. Pa poglejmo dalej na pogreb; za parami stopa mati rajnega mladenča; kaj nas pa uči:

2. Mati, ki se joka?

Ni se čuditi materi, da se joka; zakaj merlič, ki ga na parah nesó, je bil nje sin; kar jej pa še bolj k sercu gre, je to, da je

mladenč bil edini sin revne matere. Ja še več, kakor sv. Lukež pravi: mati je bila vdova! Že so njenega moža v černo zemljo zagernili, danes pa k pogrebu nesó njenega edinega sina, vse njeno veselje, vse njeno zaupanje. Revna, vsega omilovanja vredna mati in vdova! Poglejmo kako se obnaša! Morebiti da vpije in sklepa, ali mar toži in mermra zoper Boga, ali se mar ne da potolaziti in pomiriti? Nič ne dela kej takega: za parami stopa tiho in žalostno in joka; tudi pogrebci se jokajo ž njo vred; gorkih solz teče obilno! Ali mar to ni prav, ali je mar to greh? Jezus žalostne žene ne posvari, njenih solz ne obsodi; temuč, to viditi, sega tudi njemu globoko v serce, in žena se mu smili. — Ljubi moji! kakor se je godilo ubogej vdovi materi, se še dan danešnji godi po širokem svetu! Kdo zamore prešteti grenkih solz, ktere se prelijajo pri smertnih posteljah, zraven mertvaških par, in po britofih! Zraven mertvega moža se joče revna vdova, pri pogrebu svojih staršev se solzijo zapuščeni otroci, prijatli in znanci žalujejo po svojih tovarših. Ali je mar to greh? Oh naka, naka ljubi moji; sam Jezus se je jokal na grobu svojega prijatla Lacara, — egiptovski Jožef je obilno solz prelijal na strani svojega mertvega očeta Jakopa, — in pri pogrebu sv. Štefana so pogrebci glasno vekali (dj. ap. 8, 2.); to toraj ni greh za rajnimi žalovati in jokati se; „Bog, pravi nek svetnik, pozna našo slabost, in nam dopušča solz pretakati, da tako žalostno serce ohladimo.“ Ja! kedar velika bolečina kot težek kamen naše serce tlači, tedaj so solze prava dobrotá, so zlahno olje na skleče serčne rane; Bog sam jih je nam dal, nam oslajšati grenkih britkost; ko bi človek ne mogel ali ne smel svoje nesreče objokovati, oh! kdo bi jo mogel prenašati! Zatoraj dajmo, da pri parah naših ljubih obilne in gorke solze polijajo naše lica, in hladijo naše pobite serca; — pa ne zabimo, kar sv. Duh govori: „Jokajte čez merliča, in začnite se plakati kakor tisti, kteremu se je kaj hudega zgodilo; pa žaluj le en dan ali dva za njim, potlej svojo žalost utolaži, zakaj žalost prinese hitro smert in oslabi moč, in serca žalost vrat vklone“, Sir. 38, 16. Naša žalost po rajnih mora toraj svojo mero imeti, ali kar smo ajdom podobni, ki nimajo nobenega upanja. „Vsak dan, pravi sv. Bernard, vidimo rajne objokovati, mi vidimo veliko solz, pa le malo pomagajo. Ali obupati mar rajnim pomaga? Ali upiti mar živim kej hasne? Veliko solz — pa malo dobička.“ Da bojo naše solze po rajnih kaj dobička imele, je treba za rajne daritev sv. maše darovati, za nje moliti, ubogaimo dajati in drugih dobrih del doprinašati; da bojo pa solze po rajnih tudi nam kej dobička imele, je treba se spominjati, da

bodemo tudi mi skoraj umerli in pojdemo za rajnimi, — da so rajni pri nebeškem Očetu, ki jih je pred nami k sebi poklical, — da je toraj treba, nar prej iskati nebeškega kraljestva in njegove pravice, in svoje dolžnosti zvesto spolnovati, ker vsak trenutek tudi nas more poklicati na božjo sodbo. — To se pravi za rajnimi po keršansko žalovati in jokati se. Kaj pa Jezus marsikteremu izmed nas poreče? Ali mar mislite, da vsi po keršansko žalujejo? Ali je mar to keršansko, da tvojih solz ni konca ni kraja; — ali je mar to po keršansko, da tvoje oči v solzah plavajo, serce pa od vsega tega nič ne občuti; — ali je mar to po keršansko, da kako bogato pogrebščino napraviš, pri kterej pogrebci mesto moliti, svoje smerti premišljevati, svojih pregreh obžalovati, le svoje norce uganjajo, se upijanijo, preklinjajo in razbijajo? Oh! tega še hudobni ajdi niso počenjali, kar počenjajo nekteri kristjani. Morebiti da so kje take navade, odpravite vse od takih navad, kar se ne spodobi, kar ne pomaga rajnim, živim pa priložnosti daje, Boga žaliti in grešiti! Zatoraj jokajmo, pa jokajmo po keršansko! — Pa jokajmo se še tako po keršansko, vendar ljubih rajnih nazaj ne dobimo — zagernejo se v černo zemljo in tam trohnijo. Tako smo zgubili svoje rajne na večne čase, ni nobenega, ki bi nam jih dati, nam pomagati mogel? Poglejmo na mertvega mladenca in žalostno mater v današnjem sv. evanglju, tam stoji zraven mertvaških par:

3. Jezus Kristus, ki je pomagal.

Ali mar Jezus tudi še sedaj pomaga, ko se jokamo za svojimi rajnimi? Ja, ljubi moji! Jezus tudi nam pomaga, le edini Jezus samo nam pomaga. Zakaj on nas je učil, da smo le samo truplo položili v černo zemlje, da pa duša naših ljubih gre k Očetu, od ktereга je prišla: „Ne bojte se tistih, ki truplo umorijo, duše pa umoriti ne morejo, timveč bojte se tistega, ki zamore dušo in truplo pahniti v pekel“, Mat. 10, 28. Dalje pravi Jezus: „Kdor ljubi svojo dušo, jo bo zgubil, kdor jo pa na tem svetu sovraži, jo bo ohranil za večno življenje“, Jan. 12, 25. Glejte, ljubi poslušavci! kako nam Jezus v našej žalosti pomaga: on nas uči, da duše naših rajnih tam živijo in bojo živele vekomaj. Pa ne samo tega, da živijo duše rajnih, temuč tudi njih trupla bojo oživele, se zedinile z dušo in bomo rajne imeli žive z dušo in telesom. Kdo nam pa to spet spričuje; kdo nam pomaga, da našo žalost za pomerlimi ložej prenašamo? Spet je Jezus Kristus; zakaj ravno on je učil, da bojo trupla vseh ljudi od smerti ustale: „Pride ura, je Jezus rekel tistim, ki so se čudili, da je Lacar od mertvih ustal, pride ura, o kterej bojo vsi, ki so v grobih, glas Sina božjega slišali; in vsi pojdejo iz gro-

bov“, Jan. 5, 28. Imeli bomo svoje rajne spet, imeli jih po nebeško spremenjene brez vseh slabost, brez vseh rev in težav: „Strohljivo, piše sv. Pavl I. Kor. 15, 42., se vseje truplo, in in nestrohljivo bode ustalo. Malovredno in maločastno se vseje, in ustalo bo veličastno. Slabo se vseje, in ustalo bo močno, meseno se vseje, in ustalo bo duhovno.“ Imeli bomo svoje rajne spet in nebeško lepe in spremenjene; pa, oh! kako dolgo, ali jih nam bode neusmiljena smert spet pobrala? Hudo je bilo ločiti se že tukaj v dolini solz, oh kaj bi še le bilo ločiti se tam v svetem raji! Pa poterpite, Jezus tukaj pomaga: „Pravični pojdejo, pravi on, v večno življenje“, Mat. 24, 46.; in tam v večnem življenji ne bode več bolezn, ne smerti, ne ločenja. — Hvalimo Jezusa Kristusa, da nam je sladki nauk prinesel: „Vsi se enkrat vidimo spet.“ Kaj bi počeli, ko bi pri grobu stali in zaslišali černo zemljo rožlati na tistega človeka, ki nam je bil na celem svetu naj ljubši, naj drajši, naše vse; javelne bi človek take strašne britkosti prenesel — serce bi mu žalosti počilo. „Kar nam življenje naj bolj greni, kar nas naj bolj boli, je to, kar smert nam napravlja; pa pri vsem tem nas tolaži sladko upanje, da tiste, od katerih slovo jemati je tako bridko in grenko, skoraj spet vidimo“, pravi sv. Jeronim. Zatoraj hvalimo Jezusa za ta sladki nauk, pa tudi deržimo se pota, kterega nam Jezus kaže, da se enkrat vsi spet veselo in srečno vidimo: „Pravični bojo ustali v večno izveličanje, hudobni pa v večno pogubljenje“, Jan. 5, 29.; „Vsi bojo res ustali, pa ne bojo vsi spremenjeni“, I. Kor. 15, 51. Deržimo in oklenimo se tesno Jezusa Kristusa, spolnujmo zvesto njegovo sveto voljo: res da je pot včasih sterm in ternjem pogosto nastlan, pa Jezus nam pomaga vselej; le marljivo delajmo, kolikor zamoremo, in prepričani bodimo, da nam bode vse drugo Jezus pripomagal; pomagal nam bode greha se ogibati in varovati, dobrih del pa obilno doprinašati. In kedar smert nas ali kakega ljubega prijatla pobere: tudi tedaj nam bo Jezus pomagal, rekoč: „Ne jokajte! V boljšej deželi pri meni se vidite spet.“ —

Sklep.

Kar se je mladenču v današnjem sv. evangelju zgodilo, gotovo tudi nas vse čaka: umerli bomo; morebiti letos, lahko še danes; in kdo ve, ali ravno to uro ne? Vsako minuto jih umerje šest in trideset, vsako uro jih umerje še čez dva tavežent; enkrat bomo gotovo tudi mi med njimi. Žalovali bojo okoli naše smertne postelje in mertvaških par, tudi jokali se bojo — pa pomagati ne more nihče. Le eden je, ki nas tudi na smertnej postelji, ja tudi po smerti ne zapusti — in ta je Jezus

Kristus: on nam pomaga. Le tega edinega prijatla ne zapustimo, nikoli ne tajimo! Potem tudi lahko porečemo, kakor je rekel sv. Pavl: „Kristus je moje življenje, in moj dobiček je smert!“ Fil. 1, 21. Amen.

Pridiga za šestnajsto nedeljo po binkoštih *).

(Posvečenje nedelje.)

„Jezus je spregovoril in djal učencim postav in farizejem, rekoč: Ali se sme v saboto ozdravljati,* Luk. 14, 3.

„Spomni se, de saboto posvečuješ. Šest dni delaj, ter opravi vse svoje opravila; sedmi dan je pa sabota Gospoda tvojega Boga. Takrat ne delaj ne ti, ne tvojih kteri. Tako se glasi ena zmed zapoved, ktere je Gospod med gromam in bliskam na gori Sinaji oznanil, ter z lastnim perstom na kamnitno tablo zapisal. V šestih dneh je namreč Gospod vstvaril nebo in zemljo, in vse kar je na njima, ter je počival sedmi dan, in žegnal ta dan in posvetil. Tako je zapovedal tudi človeku šest dni delati, sedmi dan pa posvečevati. To zapoved so pa farizeji in pismarji v Jezusovim času napčno razlagali ter njeniga duha niso razumeli. Clo vsakdanje potrebe in dela ljubezni so o sabotih prepovedovali. Zato so očitali Jezusovim učencam, ki so v sabotih za potrebni živež klasje smukali. Zato so Jezusu za zlo vzeli, de je v saboto bolnike ozdravljaj, in ravno po današnjim evangeliu naj gledajo, kaj bo z vodenicnim storil. Jezus jih je hotel zavolj posvečenja sabote bolje podučiti; zato jim v prilikah in z lastnim zgledam pokaže, de dobro delati, bližnjimu pomagati, posvečevanju sabote ni nasprot, in jim prav razumno pove, de, ce clo živini v sili in nevarnosti v saboto pomagati smemo, bo tolikanj bolj pripušeno, bližnjiga rešiti in mu dobro storiti. Se ve de niso mogli reči, de bi to napčno bilo, ter so obmolknili.

Kar je nekdaj od sabote veljalo, velja zdaj večidel od nedelje, ki je v novi zavezi iz imenitnih vzrokov namesti sabote postavljena. Nedelja je odločena za Božje počesenje in naše posvečenje, in je gotovo eden nar pripravniših in nar potrebnih pripomočkov za naše zveličanje. Zakaj ravno nedelja je poseben spomin in naše vdeleženje nar vecih dobrot Božjih, spomin našiga vstvarjenja po Očetu, odrešenja po Simu in posvečenja po sv. Duhu. O de bi jo pač vsi kristjani v to obračali in vredno posvečevali! potlej bi bile nedelje zares dnevi Gospodovi,

*) Več naših čast. gg. naročnikov nas je prašalo, kak je „Cerkveni govornik“ in kako se Kaffolovi prazniški ogovori? Da gg. naročniki sami vidijo, podajemo danes leto pridigo iz „Govornika“ in v prihodnjem številu eno iz Kaffolovih prazniških ogovorov.

dnevi zveličanja. In reči smem, de je posvečevanje nedelje znamenje, koliko pobožnosti in keršanskiga duha je med kristjani kakiga kraja; in skerbniemu duhovnemu pastirju nič večiga veselja ne dela, kakor lepo posvečevanje nedelje; kakor mu nasprot nič bolj serce ne podera in nič veči žalosti ne prizadeva, kakor viditi, de njemu zročeni Gospodove dneve slabó posvečujejo. Zato v večí posvečevanje tih dnev pomislimo, kako naj jih v spominu nar večih dobrot Božjih posvečujemo. Nauk gotovo za vse in vselej, posebno današnje dni premišljevanja vreden!

Slehern dan se spomnimo Božjih dobrot, ki nam neprenehama dotekajo; vsak dan tudi obračajmo v čast Božjo in svoje zveličanje. Ker nas pa sicer potrebne dela in časne skerbi v tim zaderžujejo in motijo, je en dan v tednu, nedelja, posebno v to odločen, de ga oprosteni vsih drugih opravil Bogu posvečujemo in v spominu Božjih dobrot v svoje zveličanje obračamo. Zakaj

1) nedelja je spomin stvarjenja in nas torej spomni vsih dobrot, ktere nam Bog skazuje po našim lastnim, in po stvarjenji vsih drugih stvari, nam zapove počivati, kakor je Gospod po stvarjenji počival. Šest dni je namreč Gospod odločil za delo stvarjenja, in sedmi dan je nehal od svojega dela. V ta spomin je zapovedal v dnevu, ki si ga je sam zvolil, nehati od vsiga dela. Kako zaželen, clo potreben je pa zares ta počitek človeku za dušo in telo, de se oddahne od dela, ki ga je ves teden v potu svojega obraza opravljal; kako potrebno je za trudne ude, de v sladkim počitku novo moč zadobe! Kako potrebno in doželno je pa tudi za duha, de se v tim počitku bolj živo spomni Boga, za kteriga je vstvarjen; se od pozemeljskiga ločen povzdigne proti nebesam, kamor je namenjen, kjer bo v večnim vživanji Božjim večem počitek! Tako nas tedaj vsaka nedelja živo spomni, de smo stvari Božje, po njegovi lastni podobi vstvarjene, in za večno zveličanje namenjene; de smo otroci nebeškega Očeta, ki v njem živimo, se gibljemo in smo; de je torej sv. Avguštin prav imel, ko pravi: Za se, o Gospod, si nas vstvaril, in naše serce je nepokojno, dokler v tebi pokoja ne najde! Kaj je tedaj bolj spodobno, kakor de mi v spominu stvarjenja častimo Vsigamogočniga, kteri je vse iz nič vstvaril in je od vsih stvari češen, kakor kraljevi prerok pravi: Nebo pripoveduje slavo Božjo, in podnebje pripoveduje dela njegovih rok; de premišljujemo njegovo neskončno modrost, kakor Psalmist kliče: Gospod, naš Gospod, kako prečudno je tvoje ime po vsi zemlji; de hvaležno molimo njegovo neskončno ljubezen, in s tremi mladenči v ognjeni peči kličemo: Hvalite vse stvari Gospodove Gospoda, hvalite in povikšujte ga vekomaj! In koliko

druzih pobožnih misel in svetih občutljejev zamore obuditi tako pre-mišljevanje Stvarnika in njegovih del! Res je torej lepo posvečevanje nedelje, de dela Božjih rok na nebu in na zemlji v pobožnim veselji pre-mišljujemo in njih Stvarnika častimo in hvalimo. In kako nezmerne, prečudne so te dela Božje, ki jih je Bog človeku v prid vstvaril; kako zastopno se na njih vsih bere Božja mogočnost in ljubezen; kako pri-jetno in lepo je posebno za kmeta, ob nedeljah hvaležno pregledovati pre-mišljevat žegen Božji, ki ga mu Gospod pošilja čez polje in pohištvo!

Zato, kristjan, ne pozabi in ne opusti, sedmi dan počitka, ko si zbriseš pot truda s svojiga obraza, se veselo in hvaležno že doma spom-niti Gospoda svojiga Stvarnika, ki te je tako prečudno obdaroval na duši in na telesu, in te tako visoko namenil, de bi v ljubezni do Njega — Njemu zméraj bolj podoben prihajal; Njega, ki je toliko stvari v tvoje veselje in tvoj prid vstvaril in jih ohranjuje; de to pre-mišlje-vanje živo hvaležnost in ljubezen v tebi unema in terdni sklep obudi, tudi Njemu iz vse moči služiti, in svoje serce popolnoma Njemu po-svečevati!

Ali pa nasprot ni napčno in pregrešno, ko veliko ljudi ta dan počitka zoper Božjo in cerkveno zapoved brez razločka dela, kupčuje, le zgolj za časni dobiček skerbi? Ali ni dosti šest dni v tednu za telo skerbeti, in treba, mu saj v nedeljo počitek privošiti? Ali se nam vredno ne zdi za neumerjočo dušo skerbeti, in se dobrotljivega Boga bolj živo spomniti in veseliti? Ali mislimo, de bomo s svojo napčno pridnostjo kaj opravili, ko vender vsa sreča in ves žegen le od Boga pride? Ali bo pa On delu nepokorniga svoj žegen dal? Ali ne bo veliko več vse njegovo delo in ves trud v nič storil? Poslušaj, kaj On žuga že v stari zavezi: Ako ne bote vsih mojih zapoved spol-novali, ako bote moje postave zaničevali, vas bom hitro z ubožtvam in vročino obiskal. — Vi bote zastonj žito se-jali; od sovražnikov bo pojedeno. Nebo vam bom, kakor železo, in zemljo, kakor bron storil. S svojim delam se bote zastonj trudili; zemlja ne bo rodila, in drevje ne bo sadu pri-neslo. Ali ne vidimo tega tudi dan današnji, de sreče in žegna od zgoraj nimajo, ki za Gospodove zapovedi ne marajo? In ko bi tudi kak dobiček z delam v nedeljo storil, je to krivično blago, ki ne more teka imeti, ter od ene strani časni sreči vrata zapera, od druge pa kakor težek mlinski kamen na vratu dušo v pogubljenje vleče.

Koliko bolj, kakor z delam, se pa pregreše zoper namen nedelje tisti, ki se ne le s hvaležnim sercam Boga Stvarnika ne spomnijo, ampak ga po slabih tovaršijah žalijo, njegove dobrote slabo obracajo, in morebiti ves teden toliko greha ne store, kakor v nedeljo. Kdo na-šteje nedeljskih grehov veliko število? Ali hočem imenovati nečimur-

nost v obleki, ki vse misli od Boga le v posvetno obrača, ki toliko pregrešnim mislim priložnost in sploh toliko pohujšanja daje, in toliko nedolžnih duš umori? To gotovo ni v čast Božjo, tim več v službo mesa in satana! Ali hočem opomniti požrešnosti in z njo sklenjeniga gerdiga govorjenja in slabiga zaderžanja po kerčmah, de je pošteniga kristjana groza memo iti? Pač so res taki sovražniki Jezusoviga križa in njih Bog je trebuh? Ali hočem v misel vzeti drugo slabo znanje, ki se nar bolj ravno o Gospodovih dnevih dela, in za Boga stvarjeno serce s strupom nečistega ognja napolni, ter vse svetejši čutila v njem zaduši? Res ni potem čuda, de Duh Božji tako oskrunjen rod zapuša! In kdo bi naštel vse pregrehe, ki se ob nedeljah dopernašajo, in dneve, ki so v čast Božjo odločeni, v razžaljenje Božje in v lastno pogubljenje obračajo? Ali ni to strašna nehvaležnost in hudobija? Po pravici kliče sv. Bernard: Omilovanja vredna nespamet toliko ljudi! Celi teden delate in se trudite za živež umerjočega telesa, ob nedeljah in praznikih pa se vidi, de se trudite in prizadevate, neumerjočo dušo pogubiti, v ktere zveličanje in večno srečo je zapovedano, nedelje in praznike posvečevati!

Zato si globoko vtisnimo besede: Sedmi dan je Gospod počival od svojih del, in Bog je sedmi dan žegnal in posvetil, de tudi mi ne v delu in pregrehi, ampak v počitku in v svetim veselim premišljevanji v spomin na Boga Stvarnika nedeljo dopernesemo.

2) Nedelja je pa tudi poseben spomin našiga odrešenja po Kristusu, pa ne le spomin, ampak dan, v katerem naj se dela odrešenja zméraj bolj in bolj vdeležujemo. Pred oči se nam stavi ta dan vse delo včlovečenja Sinu Božjiga in odrešenja po njem, in tega dela z njegovimi obilnimi gnadami se vdeležujemo pri sv. maši; zato je sv. cerkev zapovedala: Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih pobožno pri sv. maši. Tukej ti doteka delo odrešenja, zasluženje Kristusove smerti; tukej je studenec vsim odpert, dosti obilen očistiti madeže vsih, ugasiti žejo vsih, obilno dopolniti želje v vsih potrebah. Zato večna hvala tebi, naš Odrešenik, ljubi Jezus, de si nam imeniten zaklad, tak neskončen dar zapustil! Zato skesano terkaj tukej na svoje persi, rekoč; Oče, glej oblicje svojiga Kristusa in bodi meni ubogimu grešniku milostljiv. Z vsim zaupanjem prosi za vse potrebno rekoč: To nam dodeli po Gospodu našim Jezusu! in Oče, ki nam je lastniga Sina dal, nam bo z njim tudi vse drugo dodelil.

De boš pa zastran odrešenja podučen, poslušaj o Gospodovih dnevih besedo Božjo, ki se oznanuje; blagor jim, ki Božjo besedo poslušajo in ohranijo. Zakaj tukaj se razlagajo za zveličanje potrebne resnice Jezusove vere; tukaj se razkladajo dolžnosti, ki jih slehern po veri in svojim stanu ima; tukaj se kaže ostudnost pregrehe in

lepote sv. čednosti. — De bo pa seme Božje na dobro zemljo padlo, pripravi že popred svoje serce; poslušaj zvesto, kakor bi ti Kristus sam govoril, in željin Gospodoviga uka reci: Govori Gospod, tvoj služabnik posluša; obračaj sam nase, kar je rečeniga in skleni po tim ravnati, in večkrat premišljevati, kar si slišal. Tako si boš nabiral zméraj veči zaklad spoznanja Božjega, svoje serce vrvnal zméraj bolj po Jezusovim nauku, svoje življenje zméraj bolj v čednosti terdil, ter boš podoben modrimu možu, ki je zidal svojo hišo na skalo in mu je vihar nesreče poderl ne bo.

Kaj pa, ali vidimo kristjane, de bi se v spominu odrešenja sploh tako službe Božje vdeleževali? Koliko jih je, ki že službo Božjo navadno zamudé? Koliko jih je, ki le iz zgolj navade, ali še iz slabih namenov v cerkev hodijo? ki so pri nar svetejši daritvi vsi merzli, streseni, ali imajo serce clo polno hudobnih, prevzetnih, nespodobnih misel, in se še to od njih ne more reci, de bi saj z žnablji Boga častili? Pač taki ne pomislijo, kdo je na altarji pričujoč, in ne poznajo njegove neskončne ljubezni do nas; pa se ne išejo z njim skleniti in se mu popolnoma darovati. Zato je pa tudi nar svetejši opravilo pri njih brez sadu; nar veči skrivnost njih serca ne prebudi in ne oživi, in ostanejo po službi Božji kakor popred. -- Ravno tako pa tudi Božja beseda, kolikrat ne najde pripravnih odpertih serc in zato nič ne zda! Res je žalostno viditi, kako nekteri clo zunaj ostajajo, nekteri se zgovarjajo, in okrog ozéraj, nekteri dremljejo in se za Božjo besedo ne zmenijo! Povejte mi, ali ni res tako? De bi Bog hotel, de bi ne bilo! Zato pa tudi pri tolikih kristjanih od Božje besede ni nobeniga dobička, ker vse pade le med ternje ali na skalo, in pogine. Zato tolika nevednost v svetih rečeh pri tolikim oznanovanji Božje besede, ker ljudem za njo mar ni. Nikar pa ne mislite, kristjani, de je cerkvena zapoved že dopolnjena, ko ste le s telesam pričujoči, serce je pa delec proč ali vse merzlo, in glejte, de od nas ne bodo veljale Jezusove besede: Vi ne poslušate Božje besede, ker niste iz Boga; glejte, de tudi vam zavoljo take zanikernosti in zaspanosti ne bo enkrat rekel: Res nično vam povem, vas ne poznam, nobene časti mi niste skazovali, nobene ljubezni do mene imeli, zato vas tudi jest ne morem spoznati. — Drugih nerodnost, ki se dostikrat gode okrog cerkve in v cerkvi, ne vzamem v misel, de pobožnih ne žalim in nedolžnih ne pohujšam; rečem le, de, ko bi Jezus v človeški podobi med nami bil, in do nektere cerkve prišel, bi se, kakor v Jeruzalemskim tempeljnu po biču ozerl in bi jih veliko, veliko segnal s serditimi besedami: Moja hiša je hiša molitve, vi pa ste jo storili jamo razbojnikov.

Kristjani drugač, vse drugač, moramo v Gospodovih dnevih pri službi Božji biti, in se Jezusoviga odrešenja vdeleževati, de bo nam

po njem, kakor Caheju zveličanje došlo, in pojdemo, kakor skesani colnar opravičeni v svojo hišo!

3) Gospodov dan nam je zadnjič tudi spomin našiga posvečenja, spomin prihoda sv. Duha, ki je prišel binkoštno nedeljo nad aposteljne in perve verne, in od tega časa več ne zapusti Jezusove cerkve, ter posvečuje njene otroke s svojimi gnadami, in jih poterduje zoper vse nevarnosti in skušnjave. Ali se ne bomo tudi mi že pred ta večer pripravljali z molitvijo za pomoč in gnado sv. Duha, kakor so se aposteljni in prvi verni pripravljali s stanovitno molitvijo? Ali ne bomo posebno radi v svetim premišljevanji Njemu serca odperli, de mu On govori z znotrajnim glasam in ga s svojimi darovi napolni? Pomislimo pa pri takim premišljevanji posebno, kako smo pretekli teden preživeli? kaj hudiga storili, kaj zamudili? storimo terdne sklepe, kako hočemo prihodnji teden z gnado sv. Duha bolj v čast Božjo in v svoje zveličanje obrniti.

Posebno se pa radi in vredno približujmo studencam gnade, kjer sv. Duh deli potrebne gnade in dušno življenje vsim, ki s pripravljenim sercam pridejo. Spomnimo se zato vsako nedeljo že perve gnade, ko smo bili prerajeni v sv. Duhu, in smo postali otroci Božji in tempelj sv. Duha, in sklenimo po takrat storjeni oblubi živeti vse svoje žive dni. Ker se pa clovek večkrat spodtakne, in svojo dušo v vsakdanjim življenji oprasa ali clo močno omadeževa, se večkrat v Gospodovih dnevih očišujmo svojih madežev v studencu pokore, de gnado sv. Duha in prijaznost Božjo zadobimo. Blagor nam, ako lepo očistimo in z gnado sv. Duha ozaljšamo svojo dušo v nedeljo, ko tudi telo očedimo in lepši oblečemo! Posebno pa išimo obilnost gnad v nar svetejšim zakramentu, in se radi in vredno združujmo z Jezusam pri Božji mizi, ali saj z duhovnim obhajilam gorečih želja, de novo moč zadobimo za prihodni teden. Zares z novo ljubeznijo do Jezusa bo naše serce napolnjeno, in v novič ga bomo darovali in zročili njemu, ki se je nam samiga dal. Z veseljem pojdemo na svoj dom, ker pojde Jezus z nami, in bo zvesto pri nas ostal s svojo gnado, ako njegove ljubezni ne pozabimo!

Kako pa spet sv. cerkev britko toži, de veliko, veliko kristjanam je malo mar za gnado sv. Duha, in v svoji zanikernosti se tudi ob nedeljah komaj spomnijo, ali je sv. Duh, kakor tisti učenci v Efezu, ki še keršeni niso bili, in niso vedili, ali je sv. Duh. Zato je pa tudi malo zares pobožne molitve, ker le sv. Duh nas uči prav moliti, kakor se moramo tudi z molitvijo za njegovo gnado pripravljati, zakaj ne beški Oče bo dobriga Duha dal tim, ki ga zanj prosijo. Zato je pa namesti sv. premišljevanja, v katerim se Duh Božji zadobi, toliko raztresenja in posvetniga duha, in pa tudi njih tolikim tako mala skerb,

de bi v sv. zakramentih se posvečujoče gnade sv. Duha vdeležili, de clo nar večkrat ravno o Gospodovih dnevih to gnado lahko mišljeno in prederzno zapravijo. Zato pa tudi Duh Božji in njegov blagoslov zméraj bolj človeški rod zapuša; zato ljudje nimajo sreče in teka pri svojih rečeh, in njih serca postajajo, kakor žalostna pušava, od ktere je zbežal Duh Božji s svojimi darovi in čednostmi, in med viharjem hudih strast prebiva v njih le nečisti in posvetni duh.

Ako nam vest to očita, odpovejmo se dozdajni zanikernosti in vsimu hudobnemu duhu, očistimo svoje serce vsiga greha, de ga Duh Božji spet s svojo gnado napolni in v njem prebiva.

Skerbimo sploh, de homo Gospodove dneve zares posvečevali v hvaležnim spominu nar veči dobrote svojiga stvarjenja, odrešenja in posvečenja, in tako bomo zares častili Očeta, Sina in sv. Duha; za se bomo pa zadobili žegen od zgorej za vse reči, in obiln zaklad zaslužjenja za večnost; vsaka nedelja nam bo stopinja bližej nebes, ker bomo vsako nedeljo ne le z besedo, ampak z djanjem klicali: O Gospod, posvečeno bodi tvoje ime, pridi k nam tvoje kraljestvo! Tako bomo zméraj bolj pripravljeni za Božje kraljestvo v nebesih, kjer nas z večnim veseljem čaka večni počitek!

Vsaka nedelja nas namreč spomni tudi večniga počitka in nebeškiga veselja. Vsak teden je namreč majhna, podoba človeškiga življenja. Šest dni delamo in se trudimo, potlej pride dan Gospodov, dan počitka. Tako moramo v zdanjim življenji delati in se truditi, terpeti in se vojskovati, ako hočemo enkrat priti v večni pokoj Gospodov.

Kdor med tednam ne dela, in svojih dolžnost ne spolni, ne zasluži počitka, in saj v svoji vesti tudi pokoja nima. Kdor v zdanjim življenji ne spolnuje svojih dolžnost, tudi enkrat ne bo vreden in deležin večniga počitka. Pravični se zadovoljno ozre v nedeljo na ravno pretečeni teden, počiva in Boga časti. Kako mirno se bo on ozerl zadnjo uro na pretečeni teden svojiga težavniga življenja! Tistikrat se bo zanj za vselej delavnik nehal, in zacel se bo večni praznik in počitek pri trojednim Bogu, kterimu je na zemlji nedelje in praznike posvečeval, in kakor zvest hlapec služil, in bo zato zdaj od njega zaslužno plačilo prejel. — O Gospod, trojedini Bog, pomagaj nam svojim služabnikom vsim, tebi posvečene dneve tako obhajati, de pridemo vsi v tvoje kraljestvo, in tam v prazniku, ki večera nima, tebe častimo vekomaj! Amen.

Č.

Kerščanski nauki.

IX. Glej katek.: Deseti člen apost. vere: „Občestvo svetnikov.“

U v o d.

Bili so na svetu imenitni cesarji in kralji; njih dežele so segale daleč in daleč okoli, in so stale dolgo in dolgo. Pa tudi ti cesarji in kralji so pomerli in njih kraljestva so razpadle. Poznam pa kraljestvo, katero obsega cel svet in bo stalo do konca sveta. To je božje kraljestvo na zemlji. Danes osem dni sem vam govoril od tega božjega kraljestva na zemlji; govoril sem vam od svete katoliške cerkve. Ta sv. kat. cerkev obsega vse ljudi celega sveta in bo stala do konca sveta. Alite, da je to kraljestvo božje mogočno in obširno? Pa čujte! to kraljestvo božje sega še dalje, sega še tje na uni svet, tje v neskončno večnost! Tudi tam šteje svojih udov. Oh to je neizrečeno velika bratovšina, ktera šteje svojih bratov in sester tukaj na zemlji in tam v večnosti. Ravno od te bratovšine govori deveti člen sv. apost. vere: „Verujem občestvo (gmajno) svetnikov.“ Danes vam toraj govorim od občestva svetnikov in svoj keršč. nauk tako razdelim:

1. Kaj je občestvo svetnikov? 2. V čem obstoji to občestvo? in 3. kaj se iz tega učimo?

Razlaganje.

Sv. Tomaž Akvinski pravi: „Katoliška cerkev ima tri dele: en del ima na zemlji, drugi je v nebesih in tretji je v vicah.“ Med temi deli pa obstoji bratovska zveza, ki vse med seboj veže. Sedaj že lahko zapopadete:

1. kaj da je občestvo svetnikov?

Je tista zveza, ktera obstoji med pravovernimi na zemlji, svetniki v nebesih in vernimi dušami v vicah. Vsi trije so poklicani k enemu tistemu cilju in koncu, uživljajo ene tiste pripomočke, svoj cilj in konec doseči, in stojijo med seboj v ozkej, živej zvezi: „Kakor imam o na enem telesu veliko udov, tako je tudi nas veliko v Kristusu eno telo, posamem smo pa med seboj udje“, Rimlj. 12, 4.

Nas vseh — na zemlji, v nebesih, in v vicah — cilj in konec je: da smo sveti; sv. Duh nas je v sv. kerstu posvetil, nas posvečuje pri vseh zakramentih in nam vsem je pripravljen prostor v svetih nebesih pri naj svetejšem Očetu. Zato se ta zveza ali družba imenuje občestvo svetnikov. Pa nekteri iz med nas so svoj cilj in konec dosegli, so čisti in sveti in že uživajo večno plačilo; to so vsi svetniki in svetnice božje! Tem tudi rekamo veličastna cerkev, ki je v časti in veselji.

Nekteri izmed nas so res v gnadi božjeje zamerli, pa vendar niso bili brez vsega madeža; zavoljo malih grehov terpijo sedaj v vicah, pa pridejo enkrat gotovo v svete nebesa; tem vernim dušam v vicah tudi rekamo terpeča cerkev, ki je v terpljenji. Mi pa, ki še živimo na zemlji, se bojujemo za nebeško, nevenljivo krono; zatoraj se tudi mi pravoverni na zemlji pravimo bojevavna cerkev, ki je še v boju. Te tri cerkve: veličastno, terpečo in bojevavno je sv. Pavl tudi omenil rekoč: „V imenu Jezusovem naj se priklanjajo vse kolena teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo“, Fil. 2, 10. Sedaj že veste, kaj da je občestvo svetnikov; ravno kar vam pa povem:

2. V čem obstoji občestvo svetnikov?

To nam naj bolje razjasnujejo besede sv. Pavla, Rimlj. 12. 4. „Kakor imamo na enem telesu itd. . . .“ Dalje tudi: „Vi vsi ste Kristusovo telo, in udje med seboj. Ako en ud kaj terpi, vsi udje zraven terpijo; kader je pa en ud časten, se vsi udje zraven veselijo“, I. Kor. 12, 26. Le poglejmo samosvoje telo! Da naše telo živi, je treba hrane ali jedi, pa tudi, da vsak ud svojo dolžnost spolnuje in dela za se in za druge ude. Postavim: roka kruha prideluje, pri mizi zajema, in redi in živi sebe in druge ude. Taka je tudi v sv. cerkvi, ktera je skrivno telo Jezusovo. Hrana tega skrivnega telesa je zaklad vseh gnad, ktere nam je Jezus pridobil, — da se pa ta hrana po vsem skrivnem telesu (cerkvi) razširja, razlija, razdeluje, to je: vse pravoverne oživlja in redi, je treba, da vsak ud tega telesa svoje dolžnosti spolnuje in dela za se in za druge ude. — Sedaj poglejmo, kako smo pravoverni kristjani med seboj združeni? Vsi prejemamo ene tiste zakramente, poslušamo eno tisto besedo, in opravljamo eno tisto božjo službo, posebno nekervavo daritev sv. maše.

Ta zveza je pa le zunajna in ta veže vse pravoverne, naj so pravični ali grešniki; je pa tudi neka znotrajna zveza, ktere ne vidimo in ktera obsega samo pravične in pravoverne, to je žive ude občestva svetnikov. Ta znotrajna zveza pa obstoji v tem, da pravoverni iz vseh bogatih zakladov sv. kat. cerkve (sv. maše, ssv. zakramentov itd.) ne le sami zajemajo, temuč si jih tudi med seboj pripomagujejo in privla-stujejo, post. molitve, dobre dela itd. vsem udom koristijo. Zatoraj opominja nas sv. pismo, da bi eden za drugega prosili. Že Jezus nas je učil, da bi v „Očenašu“ ne samo za se, temuč za vse molili, in sv. Jakop pravi: „Molite eden za drugega, da dosežete večno izveličanje; zakaj veliko premore stanovitna molitev pravičnega“, Jak. 5, 6.

Imamo tudi zvezo z dušami v vicah, v čem pa tudi ta obstoji. Verne duše v vicah plačujejo božjeje pravici, se čistijo in časno terpijo. Lahko jim pomagamo, da za nje molimo, dobre dela služimo, posebno pa sv. maše darujemo. Verne duše pa bojo nam to obilno povračevale;

rešene bojo one pri Bogu za nas prosile: „Sveta in dobra je misel moliti za mertve, da bi bili grehov rešeni“, Mak. II. 12, 46. — Kako smo pa zvezani s svetniki v nebesih? Mi pravoverni hvalimo Boga, ki jim je milostljivo dal premagati in srečno dokončati, se veselimo vseh svetnikov sreče, se jim priporočamo in si prizadevamo posnemati jih. Oni pa nas — svoje brate v boju — gledajo, nas ljubijo, prosijo, Boga za nas in nam pomagajo, da bi tudi mi v nebesa prišli in ž njimi Boga hvalili vekomaj.

To je toraj občestvo svetnikov, to je tista velika bratovšina, koja obsega veličastno cerkev v nebesih, bojevavno na zemlji, in terpečo v vicah.

3. Kaj nas pa vse to uči?

Oh prelepi so nauki, ki jih nam daje občestvo svetnikov! Koliko sv. maš, koliko pobožnih molitev, koliko dobrih del se opravlja po širokem svetu! Vse to se opravlja tudi za nas, našo srečo in izveličanje. Ne zabimo nikoli dobrega namena obujati in se v duhu sklepati s dobrim, kar se vsak dan po svetu dela; pa tudi mi delajmo dobrega, kolikor premoremo. Kako bogati bodemo enkrat stali pred božjim sodnikom! — Dalej glejte! naši bratje in sestre so v nebesih; oh le radi na nje ozirajmo se, izročujmo se njih mogočnej priprošnji in prizadevajmo si njih čednosti in dobre dela posnemati; le malo časa in tudi mi smo pri njih v svetem raji. Sv. Krizostom uči: „Mi bomo po tem kratkem življenji ravno to, kar so sedaj svetniki v nebesih, ako smo sedaj v življenji tudi to, kar so bili oni nekđaj na zemlji.“ — Pa tudi ne zabimo naših bratov in sester, ki so se v gnadi božjej iz tega sveta ločili, pa vendar se čistijo svojih madežev v grozovitnem kraju strašnih vic. Tamkej terpijo neizrečeno terpljenje; zakaj sv. Avgustin pravi: „Ogenj, ki duše v vicah pokori, ni ravno večer, pa vendar je hujši od vseh bolečin, kterih človek v tem življenji terpeti zamore.“ Verne duše klicejo z brunnim Jobom: „Usmilite se mene, usmilite se mene saj vi prijatli moji“; verne duše nekđaj rešene bojo tudi za nas prosile: „S kako mero merimo, se nam bo tudi nazaj merilo“ Luk. 16, 9.

Veliko bratovšin je po svetu, štejejo svoje družtvenike na tavezente, — nar večja bratovšina je pa vendar občestvo svetnikov, šteje svoje družtvenike na milijone, ima jih ne samo na zemlji, temuč tudi v nebesih in pod zemljo. Koliko se pa v tej bratovšini dobrega dela! Vse to se pa godi k pridu in sreči vsakega živečega uda. Zatoraj varimo se najpred, da ne pademo sami po smertnem grehu iz tega občestva, iz te bratovšine; kaj pomaga suhej veji, da se zdravega drevesa derži, časom vsahne, odpade in se v ogenj verže! Pa tudi poslušajmo sv. kat. cerkev in spolnujmo njene zapovedi, da bi naša skerbna mati

prisiljena ne bila, nepokorne in terdovratne otroke iz svoje bratovšine pahniti, nas djati iz občestva svetnikov. Izobčenje je naj večja nesreča, ktera katoljčana na tem svetu zadeti zamore. —

S k l e p.

Hi koncu še semle stavljam, kar sv. Gregor piše od občestva svetnikov; gotovo bode to moj nauk razjasnilo. „Kar vsegamogočni Bog dela po raznih deželah, ravno to dela po sercih raznih ljudi. On bi bil mogel dati, da bi vsaka dežela vse sadje rodila; ako bi pa vsaka dežela ne potrebovala sadja drugih dežel, bi se za drugo malo marala, se ž njo ne pečala. Zatoraj daje tej deželi roditi obilno vina, unej pa obilno olja, tej obilno živine, unej pa obilno žita. Potem toraj, da ta dežela donaša, česar unej pomanjkuje, se razne dežele med seboj vežejo, se ena za drugo mara, in ena drugej božjih darov deli. Kar tukaj pomenjajo dežele na zemlji, ravno to velja tudi od serc raznih svetnikov. Ti si med seboj delijo, česar so prejeli. S tim, česar svetnik obilno ima, dopolnjuje to, česar unemu manjka. Tako postane družbina, ktera je vsa in cela Bogu dopadljiva in med seboj ljubeznivo po bratovsko zvezana.“ Mi vsi smo družtveniki slavnega občestva svetnikov. Pomagajmo vernim dušam v vicah, bojujmo se stanovitno, da postanemo sveti, in pridemo enkrat med brate in sestre tam gorej v veličastnej cerkvi! Amen.

Zgodovinski izgledi.

* Znajdba sv. križa. Cesarica Helena, mati Konstantina Velikega, ki je bil prvi keršanski cesar, je v svojej starosti leta 323 v Jeruzalem popotvala, se Bogu za dobrote zahvalit, ki jih je njenemu sinu in njenim unukom naklonil, in tiste kraje v Palestini počastit, ki jih je Jezus s svojo pričujočnostjo posvetil. Zlo je bila žalostna, da je pravi Kristusov križ nek v zemlji zakopan ležal. Prašala je naj starše med kristjani in ajdi, kje bi se pač iskati imel. Nihče ne ve sicer kraj zaznamovati, vendar vsi menijo, da se ima pravi križ na gori Golgata iskati. — Na tem hribu je dal cesar Hadrian v drugem stoletju iz sovraštva proti kristjanom tempelj Jupitra in Venere zidati. Sicer sta bila ta tempeljna, kar se je Konstantin spreobernal, poderta, še pa je silno razvalin na tem kraju ležalo. Rekla jih je Helena Jeruzalemskim mestjanom in vojakom stran spraviti in potem pridno zemljo kopati. Zdaj stoji tam, kjer je pobožna cesarica hrepeneča po dragem zakladu delavce molé gledala, velika kapela svete Helene s kupljo in na desnej z 12 štabljami — še dalje doli je kapela znajdbe križa, ker so tu po dolgem iskanju križ Kristusa našli.

— Pray za prav so dobili tri križe enake velikosti in ne daleč proč tudi napis, ki ga je dal Pilatuz na Kristusov križ narediti. Ker se ni vedilo, kateri križ je pravi, je molil sv. Makari, takrat škof v Jeruzalemu, goreče k Bogu za razsvitljenje in je rekel, te tri križe k ženi prinesiti, ki je bila zlo bolna in se je s vsakim teh križev molé dotakniti. Pri dotiku prvega in drugega križa ni bilo zboljšanja, komaj pa so na ženo tretji križ položili, je zdajci oči odperla, se popolno zdravo čutila, ustala in zdrava Boga slavé okrog hodila. — Da je ta križ pravi, so storili še eno skušnjo vpričo vseh prebivavcev Jeruzalemskih. Dotaknili so se namreč s križem merliča, in ta se je ko Lacar ali Najmski mladeneč sklonil in je, ko so mu mertvaško rjuho odvzeli, med stermečo množico semtertje stopal. Križ se je zdaj razdelil; en kos je cesarica svojemu sinu v Carigrad poslala. — On je pa tudi ta kos razdelil in polovico sam obdržal, polovico pa papežu Silvestru v Rim poslal. Drugi veči del je pa sveta Helena v srebro vdelati dala in ga potem v nalašč zanj zidano cerkev poslala. Tej cerkvi se je reklo kraljeva cerkev križa; tudi cerkev groba ali vstajenja, ker je bila zlo obširna in ni le kraj, kjer je bil Jezus križan, temuč tudi njegovo pokopališče obsegala.

Pri 300 let poznej (614 ali 615) pod gerškim cesarjem Herakliom so vdarili Perzi s svojim kraljem Kosrou-om v Palestino, so vdobili Jeruzalem in veliko tavžent kristjanov, patriarha Caharia in tudi sveti križ seboj vlekli, ktereга je patriarh, ko so se sovražniki bližali, v zaboj shranil in zapečatil. Čez 14 let je cesar Herakli Perze užugal in ko so mir storili, so dali razum še živih vjetih tudi sveti križ nazaj. Patriarh Caharia, ki je bil tudi zdaj spuščen, je zaboj pregledal, in je v svoje začudenje našel, da pečat njegove cerkve, ki ga je pred 14 leti na zaboj pritisknil, ni razrušen bil, da toraj zaboja sovražniki še odperli niso. V svitlej procesiji je hotel zdaj cesar sam gospodov križ na staro mesto prenesti. Odložil je krono, hment (plajš), prekrasne škornje in druge kraljeve znamenja, je svojo z biserji in dragimi kamnji okinčano obleko z romarsko premenil, je nesel ponižno in bos na goro Kalvario križ, ga prinesel v cerkev in ga tu patriarhu dal, ki jo je po dokončanej svitlej božjeje službi v za to namenjeno shrambo zaklenil. Spomin tega dne se praznuje pod imenom: god povzdige sv. križa 14. septembra, god z najdbe sv. križa je pa 3. maja.

* Cerkev sv. groba. Velika in krasna cerkev, v kterej je kraj križanja in pokopališče Kristusovo, zavolj česa se tudi cerkev sv. groba imenuje, je bila zidana od leta 326 do 336 in to leto tudi posvečena. Poznej so jo drugi vladarji še bolj zlepšali in obogatili in med toliko podiri, ktere je Jeruzalem prestal, je ostala ona ali brez poškodovanja, ali pa se je škoda, ki jo je terpela, naglo in še lepši popravila. 1808 je cerkev sv. groba pogorela, vendar se je sveti grob

čudežno ohranil. Če ravno je velika kuplja, ki je iz cedrovega lesa in svinčenimi ploščami obložena bila, doli padla in kupljo grobne kapele poderla, in čeravno je sveto pokopališče čez in čez z ogorki in stolpljenim svincom pokrito bilo, so najdlji vender, ko so ogenj pogasili, sveti kraj čisto nepokvarjen; še clo lesene grobne vrata so brez škode ostale. Sedanja cerkev svetega groba ima skor podobo križa, je 125 čevljev dolga in 70 široka. Zidana je pa sicer brez pravega reda, obseže vse kraje, ki so v zgodbi križanja in vstajenja Jezusovega imenitni. — Ko se v cerkev pride, se vidi naj pred kamen maziljenja, ki se mu zato tako pravi, ker sta Jožef iz Arimateje in Nikodem takaj Jezusovo truplo z miro in aloo pomazala. Ta kamen je blizo 8 čevljev dolg in 2 čevlja širok in zdaj z belo marmelnovo ploščo pokrit; na vsakem štirih voglov stoji velik svečnik. Nad kamnjem gori več lučirn in krog in krog je iz železnih palic nizko omrežje. 30 čevljev naprej je sveti grob. Čez-nj je kapela postavljena. Preden se v njo pride, stoje štirje svečniki, katerih eden je lastina katoljčanov, drugi Armencov, tretji Gerkov in četerti Koptov. Vsaki si o svečanostih svoj svečnik prizgó. Krog kapele sv. groba je 16 štirvoglenih stebrov, med katerimi se h kapelam raznih kerščanskih strank pride, kot k armenskej in sorianskej. Na teh stebrih visi veličastna kuplja, ki je od zunaj tamne barve. Skoz njene okna prihaja svitloba v cerkev doli. Ta kuplja je ravno navpik nad kapelo sv. groba. Sveti grob sam središče velike cerkve leži pod spominlom iz rumenega in belega marmeljna, ki ima podobo mertvaškega odra. Sveti grob je iz ene skale izsekan in iz treh delov obstoji 1) iz vstopne izbice, 2) iz mertvaške izbice in 3) je kraj, kamor so truplo Jezusovo položili. Vstopnej izbi se tudi angeljska kapelica pravi, ker se je tu ženam, ki so Jezusa mazilit prišle, angelj prikazal. Iz angeljske kapelice se pride skoz vrata v mertvaško izbico. Te vrata so tako nizke, da se mora človek navadne velikosti do pol života pripogniti, da noter more. Pred temi vratmi je bil veliki kamen prislonjen, kterega odvaliti je ženam toliko skerbi delalo. Skoz te vrata pridši je človek v mertvaškej izbici. Ta je z marmelnom zdaj obdelana mertvaška jama, pri 8 čevljev visoka, 7 dolga in 6 široka. Na desnej je kraj, kjer je truplo Gospoda ležalo. Podoben je mizi ali oltarju, se vzdiguje 2¹/₂ čevlja visoko, je z marmelnovo ploščo pokrit in le še toliko prostora v mertvaškej izbici pusti, da človek lahko tu poklekne. Sem nikdar ne pride dan. Temo razsvetljuje 40 srebernih in zlatih lučirn, katerih dim skoz tri na stropu vdelane luknje ven gre. — Franciskanarji, Gerki in Armenci vsak dan sveto mašo v grobu Gospodovem obhajajo in vsak dan sveto

tudi slovesno kadijo. — Cerkev sv. groba je sicer zunaj od treh strani z armenskimi, turškimi in gerškimi hišami obdana, skoz ene turške okna se clo cerkev svetega groba znotraj vidi; vendar se pa to častito zidanje tudi od zunaj med drugimi hišami mesta lahko razloči, ker ima na verhu dve okrogle kuplji, črno-barvane in bele, ki med vozkiimi špicastimi turni turških mošej častito in veličastno kipite. — Blizo te cerkve imajo Franciškanarji svoj klošter in šent-salvatorsko cerkev. Pri 50 do 60 mnhov živi notri, pa zlo revno. Devet ali deset pobožnih očakov prebiva zmirom kot čuvaji svetega groba tik grobne cerkve, in so v precej mokrotnem in nezdravem stanovališču zaklenjeni. Zaklenjeni so tri mesce. Potem pridejo drugi namest njih iz tega reda, ako uni iz posebne pobožnosti šest mescov ali celo leto ondi ostati nočejo. Njih življenje je zares pokorno. Že o polnoči začno pred sv. grobom psalme peti in jih pojó dve uri. Po treh zjutraj se začne sveto opravilo in po njem se beró dve ali tri máše na svetem grobu v imenu in v dušni blagor dobrotnikov svetega groba. Cerkev sv. groba je o velikej noči in o postu navadno odperta. Romarji morajo pri vratih ondi sedečim tobak in kofé pijočim Turkom, kterih je 8 do 10, določeno ustopenino (vstopen dar, dnar) plačati. — Druge čase so pa vrata zaperte in se drugač ne odpró, kakor če se Turkom, ki imajo ključe, ustanovljen dnar odšteje.

* Kraj vnebohoda Kristusovega. Kraj, kjer je Jezus v nebesa šel, je oljska gora, ki je viši kot vsi griči krog Jeruzalema. Od severja do juga ima v enej versti tri kupe ali višave. — Jezus je na srednej, na naj višej svoj častiti vnebohod doveršil. — Sveta Helena je tu prelepo cerkev z osmimi voglji zidati dala. — Sveti Pavlin, častitljivi Beda in drugi pisatelji povedó, da zidarji ondi, kjer se je Gospod proti nebu vzdignil, niso mogli ne stropa prezidati, ne tam s kamnjem vložiti. — Na mestu cerkve stoji zdaj turška mošea, ki je pa zlo že poderta in slabimi, turškimi hišami obdana. V sredi se v nekakej kapeli še sled vidi, ki so jo po starodavnem sporočilu in po spričbi svetega Hieronima, ki jo je sam vidil, noge Gospoda, ko se je v nebo vzdignil, v kamen vtisnile. Zdaj se še vtisk leve noge vidi, sled desne noge so pa nek Turki sred 17. stoletja proč vzeli in jo v svojej mošei, ki je na mestu nekdanje cerkve, zlo časté. Sveta stopinja je čisto razločna, čeravno so jo brezštevilni poljubki romarjev že nekoliko zagladili. Peta je na jug obrnjena, persti so pa proti severju, le nekoliko na levo stran nagnjeni. Zvelicar je toraj kot na križu tudi pri vnebohodu svoj obraz proti Evropi obrnjen imel, tedaj proti naj lepšemu kraju zemlje, ki mu je, posebno pa v njem mesto Rim, nar bolj zvest ostal. V varstvo je zdaj sveta stopinja zidom obdana, da

se ne hodi čez in pa neki turški menihi tudi tu stražo imajo. Tudi imajo oni majhne štirvoglaste kamne pri sebi, s katerimi se svete stopnje dotaknejo in jih potem romarjem ponujajo; za nje dobé majhno darilo. Vnebohodni dan obhajajo katoljčani, staroverci in Armenci v mošei sveto mašo, potem ko mošejo očistijo.

Bukve za šolske darila.

* Ker se sopot konec šolskega leta bliža, naznanjam bravcem Prijatelja tudi letos za šolske darila primerniše bukvice raznega zapopadka, ki so nalaš za darila vezane po pristavljeni ceni v Leonovi in Lieglovi (Sigmundovi) bukvarnici v Celovcu dobiti:

Molitne bukvice. „Bog moje veselje, moja sreča, moje življenje.“ Molitne bukvice za mladost, 11 pol debela in z 29 podobami olepšane, poleg dra. A. Jariša, c. k. šolskega svetovavca na Štajarskem poslovenjene, mehkovazane 12 kr., za darila vezane 20 kr. sr. — „Molitev bogoljubnih otrok.“ Molitne bukvice poleg nemškega 16 kr. — „Marija rožencvet.“ Molitvene bukve s premišljevanjem v počesenje nar sveteljših serc Jezusa in Marija. 26 pol debele terdo vezane 1 gold, sr. Sosebno lepe bukve vredne, da bi se v nobenej hiši ne pogrešale. Posebno za nedelske šolarce in šolarje kaj primerno darilo. — „Nar lepši dan ali vredno praznovanje perviga sv. obhajila.“ Spisal M. Frelih 12 kr. sr. — „Jezus prijatelj otrok“, v Ljubljani 17 kr. — „Marija dobra mati poboshnih otrok.“ Poleg nemškega v Celi 16 kr. — „Dušni raj v pobožnih molitvah“, velj. 24 kr. sr. — „Spomin Jezusovega trpljenja“ 14 kr. sr. — „Bukvice polne molitev in lepih naukov“, poleg Jaiza 24 kr. sr. — „Hvala božja“ ali navod, kako naj mladi kristjan vsaki dan Boga časti, 12 kr. sr. — „Nebeške iskricice“ za mladost, spisal Pintar 14 kr. sr. — „Posebni nauki in molitve“ za žensko mladost 16 kr. sr. — „Molitvice in potrebni nauki za mladenčce“ 16 kr. sr. — „Venec lepih molitev“, posl. Likar 40 kr. sr. — „Sv. Srančiška Filoteja“, 2. nat. 1 gold. 6 kr. sr. — „Jezus moje želje“, 3. natis, 40 kr. sr. — „Vodnik pobožniga kristjana“ 30 kr. sr. — „Premišljevanje in molitev kristjana“, 30 kr. sr. — „Sv. angelj varh ali vodnik pridnih otrok“ 8 kr. sr. — „Keršanski junak“, spisal Jeran 16 kr. sr. — „Stezica v nebese“, izdal Jeran in Zamejc 8 kr. sr. — „Nebeški kruh“ za otročiče 10 kr. sr.

Bukve raznega zapopadka. „Slovenski Gofine“ ali razlaganje cerkvenega leta. Te 48 pol debele bukve naj bi blagovolili gg. dušni pastirji vsem kmetiškim ljudem priporočavati. Ni primernišega berila ob nedeljah in praznikih kakor ga je v teh bukvah najti. Velja 1 gold. 40 kr. sr. — „Drobtince“ raznih let (1847—1854) a zv. 1 gold. sr. — „Resnice sv. kerš. katoliške vere“ za manjše učence poleg Ratisbonskega natisa 3 kr. sr. — „Stari Urban“ ali pogovori dobrih kmetov 45 kr. — „Zgodovina stare zaveze“, spisal Ciringer (brez podob) 10 kr. (s podobami) 1 gold. 12 kr. sr. — „Zgodovina nove zaveze.“ Velja ravno toliko. — „Bog čuje nad pravičnimi“, poleg Šmida 24 kr. sr. — „Lepo darilo“ za pridne šolarčke, 16 kr. sr. — „Božidar“, povest za slov. mladino, 15 kr. sr. — „Blagomir pušavnik“, povest, 20 kr. sr. — „Divji Hunci pred mestom Meziborom“, povest, 16 kr. sr. — „Keršanski mladenč“, ali ogleдалo pobožnega življenja 24 kr. sr. — „Peter in Paul, ali Bog ubozih sirot naj boljši oče, 24 kr. sr. — „Bog nikomur dolžen ne ostane“, povest, 24 kr. sr. — „Keršansko devištvo“, nauki za žensko mladost, 36 kr. sr. — „Življenja srečen pot“, nauki za mladenčce, 54 kr. sr. — „Stric Tomaž ali življenje zamorcov 48 kr. sr.